

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1966
ΑΡΙΘ. 46 – ΕΤΟΣ Ε'

KONITSA

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Έκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καίρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ : Δρ. 100 — Κοινοτήτων : Δρχ. 150 — Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 8

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ

“Υλης: ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Τυπογραφείου: Κ. Ἀθανασίου, Ἀριστοφάνους 9 — Περιστέρι

‘Ανταποκριτής ἐν Κονίτσῃ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Ν. ΤΣΑΚΑΣ, Ε. ΣΟΥΡΛΑΣ, ΑΡ. ΠΥΡΡΟΣ, Σ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ,
ΟΡ. ΜΑΝΘΟΥΛΗΣ, Α. ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Χ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Ἐμβάσματα: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 83 (Τομεὺς 702)

‘Αλληλογραφία: Ι. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΝ, Ἀλ. Σούτσου 5 — Ἀθῆναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	:	‘Αποκρήσις στὴν Κόνιτσα
ΕΥΑΓ. ΚΡΟΥΣΚΟΥ	:	Πραγματικότης ἀγχώδης
ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ	:	Στὸν κύκλο τοῦ χρόνου—Φλεβάρης
ΝΙΚ. ΡΕΜΠΕΛΗ	:	«ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ», Γυμνάσιο Κονίτσης
ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	:	Σταοίτσιανη
Α. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	:	Τὰ τερτίπια τοῦ Νετζήπ ἐφέντη
ΣΤ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ	:	“Αλωσις Μπιζανίου
ΕΙΔΗΣΕΙΣ		
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ	:	Νέα ἀπ’ τὴν Πατρίδα

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΑΓΧΩΔΗΣ

Τοῦ κ. Ε. ΚΡΟΥΖΚΟΥ

Αγαπητὲ κ. Γιάννη Λυμπερόπουλε,

Μὲ πολλὴ προσογὴ ἐδιάβαισα καὶ τὰ 4 ἀριθμοὶ σας. Εἶναι θαυμάσια, ἀλλὰ πῶς νὰ γίνουν, ποιὸς νὰ τὰ κάμη δῆλα αὐτά. τὰ τόσον ώδαια γιὰ νὰ συγχρατηθῇ ἡ Ἐπαρχία; Τὸ Πρόγραμμα ἀναπτύξεως Ἡπείρου; 'Αλλ' αὐτὸς εἶναι χρεωκοπημένο ἀπὸ καιρό, τίποτε δὲν ἀπέδωσε... δ

Ἡ Ἐπαρχία Ἡπείρου. Μελετῶν ποὺ μνημονεύετε κάπου; 'Αδύνατον. ἀπὸ δσα γνωρίζω. Οὕτε τὶς δυνατότητες ἔχει, οἰκονομικὲς καὶ σὲ προσωπικό, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔχει στὸ πρόγραμμά της ν' ἀσχοληθῇ μὲ τέτοιες ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Τὸ Κράτος; Οὕτε καὶ αὐτὸς μὲ τὸ γραφειοκρατικὸ σύστημα ποὺ ἔχει καὶ τὴ φτώχεια ποὺ τὸ δέρνει.

Κατέχομαι ἀπὸ μιὰ ἀπαισιοδοξία, δσον ἀφορᾶ τὸ μέλλον τῆς Ἐπαρχίας. Χρειάζεται ἔνα «ταχύρρονθμο» πρόγραμμα νὰ ἐφαρμοσθῇ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κρατήσῃ τοὺς νέους ἐδῶ, τὸ ἐργατικὸ στοιχεῖο, διότι ἀλλως, σιγά - σιγὰ θ' ἀποψυλωθῇ ὁ τόπος καὶ ἡ Ἐπαρχία θ' ἀφανισθῇ. Καὶ δσο ποὺ εἶναι κάτι γερόντοι θὰ κρατηθοῦν κουτσά στοιβὰ τὰ περιπότερα χωριά, ἀλλὰ σὲ 5 - 10 - 15 τὸ πολὺ χρόνια θὰ μείνουν μόνον χαλάσματα... ἀπ' δσου θ' ἀκούεται τὶς νύχτες τὸ θλιμμένο τραγούδι τῆς κουκουβάγιας...

Καὶ δμως, τῆς γωνιᾶς αὐτῆς ἀξιζε καλύτερη τύχη!

Ἐν συνεχείᾳ θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς περιγράψω τὴν σημερινὴ κατάσταση τῆς Ἐπαρχίας ὅπως τὴν βλέπω ἐγὼ ἀπ' ἐδῶ, ἀπολύτως ἀπὸ ὑποκειμενικὴ σκοπιά.

Γενικὰ ἡ Ἐπαρχία Κονίτσης διέρχεται μὰ κρίσιμη μεταβατικὴ περίοδο. Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα ὁ πληθυσμὸς διλιγοστεύει. Τὸ 1940 ἡ Περιφέρεια Κονίτσης εἶχε 4.500 μαθητὰς στὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα καὶ σήμερα ἔχει περίπου 2.500. Εὰν ἐφαρμοζότανε ὁ νόμος (ποὺ προβλέπει δτι γιὰ νὰ λειτουργήσῃ σχολεῖον πρέπει νὰ ὑπάρχουν 16 μαθηταί) δὲν θὰ ὑπῆρχαν σχολεῖα στὶς Κοινότητες τῶν Χιονάδων, Μολίστης, Γαναδιοῦ, Μοναστηρίου, Τραπέζης, Πυξαριᾶς, Πάδων, Ἡλιοχωρίου, Κλειδονιᾶς, Βίκιου, Παπίγκου, Ἀγίου Μηνᾶ Καλόβρυσης, διότι δὲν συγκεντρώνουν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμό. (Μερικὰ ἔχουν 4, 5, ἢ 7 παιδιά). Λίαν προσεγῶς στὰ ἐν λόγῳ χωριά θὰ προστεθοῦν ἡ Ποιονιά, ἡ Ὁξιά, τὸ Παλιοσέλι, Ἐξογή κλπ.

Τὰ σχολεῖα αὐτὰ κρατιοῦνται χάρις σὲ μὰ παλαιότερη ἐγκύκλιο τοῦ 'Τπουργείου περὶ παραμεθοδίων... ἀλλὰ ὥσ πότε;

Δὲν γράφω τίποτε τὸ νέον. Εἶναι πράγματα γνωστά, χιλιοειπωμένα, ἀπλῶς τὰ ξαναλέμε μὲ τὴν ἐλπίδα μὴ καὶ βρεθῆ καμιὰ λύσις.

'Ο κόσμος φεύγει. "Αρχισε νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἀνταρτοπολέμου κι' ἀναγκάσθηκε νὰ συγκεντρωθῇ στὰ κέντρα. Πολλοὶ ἔπειτα, ὅπως ὁ κόρακας τοῦ Νῶε, δὲν ξαναγύρισαν στὰ χωριά τους.

'Ο κόσμος φεύγει γιὰ νὰ βρῇ ἐργασία. Δὲν τοὺς κρατάει ὁ τόπος, δὲν βρίσκουν μεροκάματο, ἐνῷ οἱ ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς αὐξήθηκαν. Ταξίδευαν καὶ παλαιότερα, ἀλλὰ οἱ οἰκογένειές των ἔμεναν στὰ χωριά. Σήμερα δμως οἱ γυναῖκες

άκολουθούν τους άνδρες των. Κι' έκεινοι ποὺ ἀπέκτησαν μιὰ οἰκονομικὴ εὐχέρεια δὲν γυρίζουν ἀργότερα στὰ χωριά των. Τοὺς κρατοῦν παντοτεινὰ κοντά τους οἱ πόλεις μὲ τὶς ἀνέσεις των.

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

"Αδειασαν κυριολεκτικὰ τὰ χωριά ἀπὸ τὸν ἀρρενα πληθυσμό. "Ολοὶ οἱ ίκανοὶ νέοι ἐργάζονται στὴ Γερμανία καὶ Σουηδία. Πολλοὶ ἐπῆραν καὶ τὶς γυναικες των ἔκει. Θὰ γυρίσουν, καὶ πόσοι στὰ χωριά των ξανά;

'Έκει ἐργάζονται, ντύθηκαν, χόρτασαν ψωμί, ἀπέκτησαν κάποια ἀξιοποέπεια, μερικοὶ ἔχουν καὶ αὐτοκίνητο, ἄλλοι συγκεντρώνουν οἰκονομίες γιὰ νὰ ἀγοράσουν κάτι ἀλπ. 'Απέκτησαν ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό τους, ἄλλαζουν τρόπους καὶ συνήθειες... Τί θὰ κάνουν γυρίζοντας στὰ Καβάσιλλα, Ἐξοχή, Νικάνορα, Σανοβό; Μερικοὶ, εὐτυχῶς δλίγοι νυμφεύθηκαν καὶ Ερημανίδες.

Η ΓΕΩΡΓΙΑ: 'Ο γεωργικὸς κλῆρος μηδαμινός. 'Ολίγα πράγματα γύρω στὸν κάμπο τῆς Κονίτσης. Κηπευτικὰ τίποτε. Πράσσα φέρονταν ἀπὸ τὴν Μακεδονία καὶ μαϊδανὸ ἀπὸ τὴν Κέρκυρα:... 'Οπωρικά. Μικρὰ πράγματα στὴν Καλλιθέα, Καλύβα, Πάπυγκο, Μελισσόπετρα.

Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ: α) Νομαδική. 'Απ' αὐτὴν ἐλάχιστα ὠφελεῖται ἡ Ἐπαρχία, ἄλλως τε σὲ μιὰ δεκαετία θὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀσύμφορη (ἐκτὸς ποὺ τὰ λιβάδια δλιγοστεύουν καὶ ἀκοιθαίνουν, δὲν βοίσκουν καὶ τζομπαναραίους — πῆγαν δλοι στὴν Γερμανία).

β) ἡ ἡμιοικόσιτη στὰ χωριά φθίνει καὶ αὐτὴ ἀφ' ὅτου ἔφυγε ὁ κόσμος στὴν Γερμανία.

γ) Ἡ ἀγελαδοτροφία. Αὐτὴ ἔχει μεγάλες προοπτικὲς ν' ἀναπτυχθῇ κυρίως στὸν Κάμπο τῆς Κονίτσης. Τὴν βοηθάει ἡ λειτουργία τοῦ Τυροκομείου καὶ ὁ Κάμπος μὲ τὶς κτηνοτροφές.

ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Στὸ παρελθὸν συνεπήχθησαν κοινοτικοὶ συνεταιρισμοὶ στὰ διάφορα χωριά. 'Απέτυχαν δλοι τους σχεδόν. 'Τπὸ διάλυσιν εύρισκεται καὶ ἔκεινος τοῦ 'Ασημοχωρίου ποὺ τόσες ἐλπίδες στηρίχθηκαν σ' αὐτόν. Στέκεται κάπως τοῦ Πληρατίου. Δασικὲς ἐκμεταλλεύσεις κάνουν οἱ ἐπιχειρηματίες (Γεράσης, Κατσίμπαρης Τζήμας, Δήμου, Κήτας). Οἱ "Ἐλληνες ὡς ἀτομα θριαμβεύομε ἄλλα ὡς σύνολον ἀποτυγχάνομεν, ἐξ αἰτίας τοῦ ισχυροῦ καὶ νοσηροῦ ἀτομικιστικοῦ χαρακτῆρος μας.

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ: 'Επὶ τοῦ παρόντος γίνεται κάτι μόνο στὸ Ταπητουργεῖο Κονίτσης. Έργάζονται δλίγα κορίτσια μὲ πρώτη ὑλη ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴν 'Αθήνα.

'Απὸ χρόνια τώρα συντάσσεται ἡ μελέτη τῆς ὁδοῦ 'Ηγουμενίτσης — Νεαπόλεως — Μακεδονίας. "Ισως γίνη ἔπειτα ἀπὸ δεκαετίες. Γιὰ καὶ ἔγινε. Τί θὰ προσφέρῃ στοὺς πολλούς; Λουτρά, τουρισμός(;) τελεφερίκ, δλα καλὰ, ἄλλὰ ποιὸς θὰ τὰ κάμη πραγματικότητα;

Θὰ μποροῦσαν νὰ γίνουν στὴν Ἐπαρχία Κονίτσης 2 - 3 μικρὲς ἀγροτοπόλεις, ὅπου ν' ἀναπτυχθῇ ἡ συνεταιρισμένη κτηνοτροφία, ὅπως στὴν 'Ελβετία. Θὰ μποροῦσαν νὰ γίνουν ἀργοστάσια ποὺ νὰ ἀπορροφοῦσαν τὸ ἐργατικὸ δυναμικὸ τῆς Επαρχίας. (Στὸν Πύργο ὑπάρχει ἀμίαντος, στὴν 'Οξύα χρώμιο καὶ στὰ "Αρματα χαλκός) ἄλλὰ ποιὸς καὶ πότε θὰ τὰ κάμη;

Γιὰ δλα δσα παραπάνω ἐξέθεσα, κατέχομαι ἀπὸ μιὰ ἀπαισιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον τοῦ τόπου αὐτοῦ. Εἴθε νὰ διαψευσθῶ.

"Οσα πάρα πάνω σᾶς ἔγραψα εἶναι ἀπλῶς σκέψεις μου καὶ ἐντυπώσεις γύρω ἀπὸ τὰ ἀρθρα σας ποὺ καταπιάνονται μὲ τὸ σοβαρώτατο αὐτὸ θέμα.

ΦΛΕΒΑΡΗΣ

Τοῦ κ. ΓΙΑΝ. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Όντας καημένος δὲ Φλεβάρης, ξέμοιαζε σὰν ένας άνυπόληπτος μήνας — ἔτσι κουτσουρεμένος ὅπως ἦταν — στὴν ἄκρως εὐαισθητή παιδική μας φαντασία, μιὰφαντασία ποὺ σκόπευε ψηλὰ καὶ ποὺ γοητευότανε ἀπὸ ἀπίθανα ἀσήμιαντα μικροπράγματα, μιὰ φαντασία ποὺ πληγωνότανε κυριολεκτικὰ, ἀν κατὰ τύχη νποστηρίζότανε ὅτι «δὲ δικός μας δὲ Ἀῶος» εἶναι μικρότερος ἀπὸ τὸν «Ἀραχθό» τῆς Ἀρτας ἢ ὅτι «δὲ δικός μας Συόλικας» ἦταν χαμηλότερος ἀπὸ τὸν «Ολυμπό» κλπ.

Κι' δῆμως δὲ Φλεβάρης μας, αὐτὸς δὲ Κουτσοφλέβαρος μᾶς χάριζε τόσες χαρὲς στὰ παιδικά μας, ἀνυπόκριτα χρόνια.

Ἄρχιζε μὲ τὴν Τπαπαντὴ τοῦ Χοιστοῦ, ποὺ λέγανε πὼς ἦταν ἡ μέοα ἀπὸ τὴν δροία καθωριζότανε δὲ καιοός, ποὺ θάγαμε στὸ σαρανταήμερο ποὺ ἐπακολουθοῦσε. Κι' δλοι ἀγωνιούσαμε. Θὰ διέξη, δὲν θὰ διέξη; Θὰ γιονίσῃ; Γιατὶ δλα ξέχαστιόταν ἀπὸ ἐκεῖ. Ἔπρεπε νὰ σκαφτοῦν τ' ὀμπέλια. Ν' ἀρχίσῃ τὸ κλάδεμα.

Τότε ἀγοοάζονταν τὰ μανάρια γιὰ τὸ Πάσχα. Ἀδύνατα, μικροκαμωμένα, κατάλευκα προβατάκια, ποὺ τὰ στολίζαμε μὲ χάντοες, τὰ βάφαμε μὲ διάφροα κόκκινα σημάδια στὸ λαιμὸ καὶ στὴν οὐρὰ καὶ σιγά - σιγὰ γινότανε κάτι ἀπόλυτα δικό μας, ἔτσι ποὺ στὸ τέλος δὲν μᾶς ἔκανε κανενὸς ἢ καοδιὰ νὰ τὰ θυσιάσωμε στὴ χαρὰ τοῦ Πάσχα. Θυμᾶμαι τὴν καημένη τὴν Κυρά μας — τὴν γιαγιά μου — ποὺ ποτέ της δὲν ἔβαιζε κρέας στὸ στόμα της ἀπὸ μανάρι πούχαμε στὸ σπίτι ἀναστήσει.

Κι' δὲ Φλεβάρης ἦταν ἄλλοτε «βροχάοντς» κι' ἄλλοτε ἔκανε ἔνα θαυμάσιο ἀνοιξιάτικο καιοό. Καὶ Εεγελιούμαστε. Οἱ παλιότεροι δῆμως ποὺ ξέραν τὸ πρᾶγμα ἐπαναλάμβαναν:

Ο Φλεβάρης κι' ἀν φλεβίση
καλοκαῖδι φάρεας μωρίση
Εἰδεμὴ καὶ ξεφλεβίση

θενὰ μᾶς καταχερίση.

Κι' ἔρχονταν τ' «Ἄη Χαραλάμπου. Ἐπισκέψεις στὰ σπίτια.

Μὰ ἐμεῖς τὰ παιδιὰ πεοιμέναμε τὶς Ἀποκριὲς — τὶς Προσωπίδες, ποὺ λέγαμε. Φροντίδα νὰ ἔξασφαλίσουμε φουστανέλλα καὶ γκέκικο. Πότε μᾶς τὴν ἔδινε ἡ Κυρὰ Ἀρετὴ τοῦ Παπαδιαμάντη, πότε μᾶς ἀρνιότανε. Μᾶς παίδευε μέγοι τὴν τελευταία στιγμή. Καὶ ὅταν τελικὰ μέναμε γωρὶς φουστανέλλα, μᾶς ἔφτιαγνε δὲ πατέοας μιὰ ἀπὸ γαρτί, πούταν τῆς Κυριακῆς γαοὰ καὶ τῆς Δευτέρας λύπη.

Σὰν δεύτερη λύση — γιατὶ ὁποσδήποτε ἡ πρώτη, ἡ μοναδική, αὐτὴ ποὺ μᾶς γοήτευε, ἦταν νὰ γίνουμε φουστανελλοφόροι — ἦταν νὰ γίνουμε χοτζάδες, ποᾶγια ποὺ δὲν εἶγε πολλὲς ἀπαιτήσεις. Δὲν ξέρω γιὰ ποιὸν λόγο βάζαμε στὸ στῆθος καὶ κάποιον καθοέφτη — ἀποσπασμένο ἀπὸ τὴν λάμπα πετρελαίου τοῦ τοίχου. Γένεια. Μιὰ μακριὰ πουκαμίσα οὐ' ἔνα ζωνάρι στὴ μέση κι' ἔνα καμηλάφι. Ἐμεῖς παίοναμε ἔνα ωοαιότατο κόκκινο ψηλὸ φέσι ἀπὸ τὸν Ἀδήλ μπεη, πούταν φίλος τοῦ πατέρα καὶ γείτονας, ποὺ τὸ φύλαγε σ' ἔνα ωοαιότατο μεταλλικὸ κουτί γιὰ νὰ μὴ τὸ φάη δὲ σκόρος. Τὸ φέσι αὐτὸς τελικὰ φασκιονότανε μὲ μιὰ πετσέτα. Κι' ἔτσι φτιάχναμε αὐτὸς ποὺ τὸ λέγαμε «καμηλάφι τοῦ Χότζα». Ἀλλη μεταμφίεση ἦταν ἡ νύφη, δὲ ἀράπης, ἡ χανούμισσα, δὲ διάβολος κλπ.

Κι' ἀδημονούσαμε ναοθῆ ἡ Κινδιακή νὰ πᾶμε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι καὶ νὰ φωνάξουμε «προ προ» ποὺ σήμαινε ὅτι θέλαμε παοά. «Ομως οἱ περισπότεοι μᾶς δίνανε γλυκό, κι' ἦταν μεγάλο βάσανο ὅσπου νὰ τὸ φάμε, γωρὶς νὰ μᾶς γνωρίσουν. Εκεῖνες οἱ πανάθλιες χαοτονένιες προσωπίδες, στὸ δεύτερο κουτάλι γλυκοῦ, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ βολευτῇ ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα, ποὺ παρίστανε τὸ στόμα, μετατρεπότανε σὲ μιὰ ἀπίθανη νερούλιασμένη μά-

ζα χαρτιοῦ, καὶ χάλαγε κάθε αἰσθηση προσώπου. Καὶ τρέχαμε καὶ δὲ σωνότανε. Μόνο ποὺ φοβόμαστε τὴν συνάντηση μὲ τὶς «Μεγάλες Προσωπίδες». Τοὺς ἀποφεύγαμε, ἄγνωστο γιὰ ποιοὺς λόγους. Πάντως μᾶς προκαλοῦσαν κάποιο φόβο. Κι' ἀλλάζαμε δρόμο δταν ἀκούγαμε τὰ βιολιά. Γιατὶ πάντοτε οἱ «μεγάλες Προσωπίδες», ή ἐπίσημη δηλαδὴ μασκαράτα τῆς Κόνιτσας, συνοδευόταν ἀπὸ τὴν κομπανία μὲ τὰ ὅργανα. Αὗτοὶ ἀρχιζαν τὴν περιήγησή τους στὴν Κόνιτσα, τὴν ὥρα ποὺ τελείωνε ἡ ἐκκλησιά. Καὶ παρίσταναν κάποιο γάμο. Τὸν ἀράπη μπροστὰ μὲ τὸ χαντζάρι, χρυσοκέντητο ἀντιοὶ κι' ὀσημένια τσαπράζια. Τὸ διάβολο. «Ἐναν αἴλουρο ντυμένο στὰ μαῦρα, μὲ κέρατα, ποὺ στριφογυρνοῦσε, - στριφογυρνοῦσε, ἔκανε τοῦμπες καὶ πείραζε τὸν κόσμο. Κι' ἔπειτα ἡ νύφη κι' ὁ γαμπρός. Καὶ ἡ ἄλη συνοδεία μὲ σαλβάρια, τουρμπάνια κλπ., τίς οἶδε τί συμβόλιζε παραπέρα δῆλη αὐτὴ ἡ ιστορία, ποὺ φαίνεται δτι εἶναι μακρόχρονη, ἀφοῦ λένε δτι οἱ Κονιτσιῶτες, δταν καταχτήθηκαν ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς — τὸν Ἰσαήμι ἀπὸ τὸ Λεσκοβίκι — τὸ μόνο ποὺ ζήτησαν σὰν προνόμιο ἦταν νὰ τοὺς ἐπιτροπῆ νὰ μασκαρεύωνται τὶς ἀποκρηγές.

Οἱ πρῶτες Προσωπίδες ἐμφανίζονταν τὴν πρώτη Κυριακή. Τὸ μεγάλο γλέντι δόμιος γινόταν τὴν Δεύτερη, τῆς Τυρινῆς, ποὺ ἔφτανε τὸ γλέντι τῶν μεγάλων ἀλλὰ καὶ δ δικός μας δυονυμιασμὸς στὸ κατακόρυφο, μὲ τὸ κάψιμο τοῦ Ἐλαιού τὸ βράδυ. «Ἐνα στὶς Καρούές. «Ἐνα στὸ σχολεῖο τῆς Πάνω Κόνιτσας. «Ἐνα στὸ Σφά. «Δέντρο» τῆς Κάτω Κόνιτσας. Προετοιμάζονταν δῆλη τὴν βδομάδα. Στηνότανε τὸ φουντώναμε μὲ ξερὰ κλαδιά, καὶ τοῦ βάζαμε γιὰ προσάναμμα ξύλα, ποὺ κλέβαμε ἀπὸ τὰ σπίτια μας, ἡ ποὺ μαζεύαμε ἀπὸ τὴ γειτονιὰ τραγουδόντας «ξύλα γιὰ βράδυ μᾶς ἔμασε τὸ κρύο...» Κάποιος βέβαια διεύθυνε δῆλη αὐτὴ τὴν ἐπιχείρηση Κι' ἦταν διάφοροι κατὰ καιρούς. «Ομως ἐμεῖς κάναμε βάρδιες καὶ τὰ φυλάγαμε νὸ μὴ λεηλατηθοῦν ἀπὸ παιδιὰ ἄλλου μαχαλᾶ ἡ πνωποληθοῦν πρὸιν τὴν ὥρα τῆς. Κι' ἀργὰ τὸ βράδυ τῆς Τυρινῆς, ἔμπαινε ἡ φωτιά κι' ἀρχιζε ὁ χορός. «Ἐνας χορὸς ξέφρενος. Διονυσιακός. Γύρω ἀπὸ τὴ

φωτιά. Πάνω ἀπὸ τὴ φωτιά. Κι' ἦταν ἔνα πανηγύρι, ποὺ θυμᾶμαι ἀκόμα καὶ σήμερα, πὼς πολλές φορές τὴν ὥρα ποὺ τὸ δέντρο ἔπειτε σ' ἀποκαΐδια, καὶ τέλειωνε, τὸ ξεφάντωμα, (ποὺ δὲν ἦταν ἀσχετο μὲ κάποιους παιδικούς, ἀγνούς κι' ἀπονήρευτους ἔρωτές μας), εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ φύγουμε γιὰ τὰ σπίτια μας, σκεφτόμουνα: «Γιατὶ νὰ μὴ διαρκοῦν δῆλο τὸ χρόνο οἱ ἀποκρηγές; Γιατὶ νὰ σταματοῦν ἔτσι ἀπότομα;»

Κι' ἔτσι ἀναστατωμένοι, σχεδὸν κατασπαραγμένοι ἀπὸ τὸ ἀπιαστο δράμα, φθάναμε στὰ σπίτια μας μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἐκεῖ διιώσαμε ἦταν ἄλλη ἀτμόσφαιρα. «Άλλος κόσμος. Ἐκεῖ βασίλευε ἡ ἀκύμαντη γλυκεὶα γαλήνη. Σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῇ τίποτα. Σὰν δπως χτές, δπως πάντα. Γύρω ἀπὸ κάποιο τραπέζι, οἱ μεγάλοι παίζαν τὸν «Παπὰ τὸ γανωμένο». Κάποιο ἀσήμαντο παιγνίδι στὰ χαρτιά.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὴν Καθαρὴ Δευτέρα, θὰ πηγαίναμε στὴν 'Αγία Βαρβάρα. Τὸ γλέντι τώρα ἦταν κρύο, Εἶχε πεσμένο τόνο. Γιατὶ κι' ὁ καιρὸς ἦταν μᾶλλον κρυαδερός. Άνοιχτή, βλέπετε, ἡ 'Αγία Βαρβάρα, ἀπ' δῆλες τὶς μεριές. Καὶ φυσοῦσε. Γι' αὐτὸ καὶ λέγαμε: «Ο Κρύος πῆγε κι' ἔκατσε κοντὰ στὸν παγωμένο».

Λένε δτι δταν καταχτήθηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἡ Κόνιτσα ἦταν «Καθαρὴ Δευτέρα» κι' δτι τὰ παλληκάρια ποὺ φύλαγαν τὸ Κάστρο, χορεύανε στὴν 'Αγία Βαρβάρα κι' ἔτσι βρῆκαν εὐκαιρία οἱ καταχτητὲς νὰ ξεγελάσουν τὴν Κυρά ποὺχε μείνει μόνη στὰ μουράγια καὶ τὸ κούρσεφαν. Τὸ γλέντι τῆς Καθαροδευτέρας σταματοῦσε τὸ μεσημέρι. Κι' ἔτσι τελείωνε δῆλο αὐτὸ τὸ δνειροπόλημα τῶν παιδικῶν μας χρόνων. Βέβαια οἱ γιορτὲς δὲν σταματοῦσαν ἔκει. Συνέπειτε τὸ Φλεβάρη νάχουμε τὴ γιορτὴ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Γιαννίνων.

«Εοχονται ἔπειτα τῶν 'Αγίων Θεοδώρων, ποὺ τὰ κορίτσια παίρναν τὰ κόλυβα καὶ τὰ σκορποῦσαν στὸ σπίτι τους, πιστεύοντας ἔτσι πὼς στὸν ὄπλο τους θᾶβλεπαν τὸ μέλλοντα γαμπρό.

Κι' ἦταν τότε ἡ ζωὴ δῆλο δνειρα, ποὺ δὸ Φλεβάρης μᾶς τὰ φουντώνε, δσο κι' ἀνέμεις βλέποντάς τον κουτσούρεμένο, τὸν περιφρονούσαμε.

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΟ ΤΟῦ κ. Ν. ΡΕΜΠΕΛΗ

Έδιάβασα εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Ἰαγουαρίου σχόλιον τοῦ κ. Τάκη Παπαδημούλη, σχετικὸν μὲ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν ποὺ παρουσιάζει τὸ κτίριον τοῦ Γυμνασίου Κονίτσης.

Δέν ἐπιδέχεται καμμίαν ἀντίρρησιν ὅτι τὸ κτίριον στὸ δόποιον συστεγάζονται Γυμνάσιον καὶ Λύκειον Κονίτσης, εἶναι τελείως ἀκατάλληλον καὶ οὐδεμίᾳ ἐπισκευὴ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη.

Αἴθουσαι στεναὶ, ἀσφυκτικαὶ, σκοτειναὶ καὶ κατεστραμμέναι, ταβάνια, πατώματα σαθρά, παράθυρα, πόρτες χαλασμένες καὶ ἐν γένει κτίριον ἔρειπωμένον, πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοικῦτα συνθέτουν Θλιβερὸν καὶ ἀποκαρδιωτικὴν εἰκόνα παρωδίας Σχολείου, εἰς τὸ ἑτοῖον καθημεσινῶς 500 νεαροὶ βλαχστοὶ συνωστίζονται σαρδελληδὸν διὰ νὰ μάθουν γράμματα!

Ὑπάρχει αἴθουσα - στῆθι "Απολῶν καὶ ἄκουσον - ποὺ δὲν καταδέχεται νὰ τὴν θωπεύσῃ — χωρὶς ὑπερβολὴν — οὐδεμίᾳ ἀκτὶς ἥλιου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας, εἰμὴ μόνον κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον καὶ «περὶ λύχνων ἀφάς», ἦτοι τὸ σούρουπο κάινει εἰς αὕτην δειλα - δειλά τὴν ἐμφάνισιν κάποια ἀμυδρὰ ἀκτὶς τοῦ ἀνὰ τὸ Λεσκοβίκιον δύοντος ἥλιου !!...

"Οσον δήποτε ζῆλον καὶ δν ἔχη ὁ καθηγητής, αὐθωρεὶ καὶ παραχρῆμα ἢ ὅρεξις αὐτὴ ἔξαφανίζεται καὶ ἔξανεμίζεται εὖθὺς ὡς εἰσέλθη οὗτος εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἀντικρύση τὰ τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν πιέζοντα χαμηλὰ ταβάνια μερικῶν αἴθουσῶν, τοὺς πεπαλαιωμένους τοίχους καὶ ἡ μελαγχολία αὕτη τοῦ διδάσκοντος μεταβάλλεται εἰς θλιβερὰς σκέψεις δταν ἀντικρύζη τοὺς ξυλίνους πασσάλους (ντερέκια, τρία τὸν ἀριθμόν) ποὺ ὑποβαστάζουν τὴν σαθρὰν δροφὴν μιᾶς τῶν αἴθουσῶν !!

Καὶ ὁ μαθητὴς βλέπων δλόγυρα παρά-

θυρα μὲ σίδερα θεωρεῖ ἕαυτὸν κλεισμένον ὡς ἐν φυλακῇ.

Δὲν ὑποσκάπτεται καθημερινῶς ἢ ὑγεία τῶν μαθητῶν καὶ μόνον ἐπὶ τῇ θέᾳ ἐνδε τοιούτου δεσμωτηρίου σωμάτων καὶ ψυχῶν;

Ο κ. Παπαδημούλης ἔρωτᾶ ποὺ εὑρίσκεται τὸ ὅλον θέμα τῆς κατασκευῆς τοῦ νέου κτιρίου. Ἀπαντῶμεν : Εἰς τὰς καλένδας.

Ἀκολούθως ὁ κ. Παπαδημούλης ρίπτει τὴν γνώμην νὰ μεταστεγασθῇ τὸ Γυμνάσιον εἰς τὴν Ἀναγνωστοπούλειον Σχολὴν Κονίτσης.

Τὸ πρᾶγμα, θέναια, δὲν εἶναι τόσο ἀπλὸ ὅσο φαίνεται. Ἀνεξαρτήτως αὐτοῦ, νομίζω, ὅτι ἡ Κόνιτσα θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποκτήσῃ ἴδιον της κτίριον, ἴδιον της Γυμνάσιον. Τὸ κτίριον τῆς Ἀναγνωστοπούλειου Σχολῆς εἶναι ἀρκετὰ μεγάλον, εὐήλιον, εὐάερον καὶ ἡμπορεῖ καὶ ἡ Σχολὴ νὰ εἶναι ἔκει καὶ ὅχι ἔνα, ἀλλὰ δύο Γυμνάσια νὰ φιλοξενηθοῦν. Πάντως ἡ Ἀναγνωστοπούλειος Σχολὴ δσημέρα: φύεται, παρατηρεῖται ἀπροθυμία προσελεύσεως μαθητῶν καὶ κάποια μεταβολὴ θὰ χρειασθῇ νὰ γίνη εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς λειτουργίας τῆς.

Ημπορεῖ π.χ. νὰ ἰδρυθῇ εἰς τὴν Κόνιτσαν μία μέση δασοποιικὴ ἢ γεωπονικὴ Σχολὴ. Τὸ κτίριον τῆς Ἀναγνωστοπούλειου Σχολῆς εἶναι ἀπέραντον εἰς τρόπον ὥστε καὶ Γυμνάσιον νὰ συμπεριλάβῃ καὶ ἄλλας Σχολάς.

Χρειάζονται θέναια δι' αὐτὸν ἐνέργειαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, τοὺς ἐν Ἐλάδει διαχειριστὰς τῆς Διαθήκης καὶ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ.

Πάντως εἶναι, νομίζομεν, ἀδικον δλόκηρον κτίριον νὰ δεσμεύεται διὰ 35 μόλις παιδιά, ἐνῷ 500 μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Κονίτσης ζοῦν ὑπὸ συνθήκας ἀνθυγιεινὰς εἰς τὸ παμπάλαιον τουρκικὸν αἰκημα.

ΣΤΑΡΙΤΣΙΑΝΗ (ΠΟΥΡΝΙΑ)

Τοῦ Γ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ (†)

Σημ.: 'Αναδημοσιεύουμε δημοσίευμα τοῦ μακαρίτη Γεωργίου Παπαβασιλειάδου διδασκάλου ἐκ Σταρίτσιανης, ἐκδιθὲν εἰς βιβλίον ἐν ἔτει 1925 ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ιστορικαὶ ἐκ παραδόσεως στμειώσεις περὶ τοῦ χωρίου Σταρίτσιανης—εἰς ἀρχαιοτέραν καὶ νεωτέραν ἐποχὴν». Ἐν Βουκουρεστίῳ τύποις «Νέου Ἑλληνισμοῦ» 1925.

Ἡ Σταρίτσιανη πεντάρον ἀπέχουσα τῆς Κονίτσης, πρωτ. τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἥν ὑπάγεται πολιτικῶς τε καὶ ἐκκλησιαστικῶς, ὡς νῆσος μεταξὺ δύο βαθυτάτων λάκκων κειμένη, ἐπὶ ἐδάφους ἀστάτου, κατωφεροῦς, ἀείποτε πάσχοντος καθήζισιν καὶ καταρρέοντος ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ περικλειομένη ὑπὸ τῶν βουνοσυρῶν «Γερακοφωλιᾶς» (ἱερακοφωλεᾶς) «Πρασιάνου», «Νταλιόπολη», «Κλέφτη Τσιοπάνη» καὶ «Πουρνιᾶς», κλάδων τοῦ ὄρους «Σμόλικω», κλάδου καὶ ἡ ὑψηλὴ κορυφὴ τῆς «Πίνδου», ἀριθμοῦσα νῦν περὶ τὰς ἑκατὸν καὶ δέκα οἰκογενείας ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι «Τράπια» (ἐκ τοῦ ἀτραπὸς).

Ἡ «Τράπια» κωμόπολις μὲν τριακοσίας περίπου οἰκογενείας ἐκεῖτο ἐν τῇ θέσει ἡτοῖς καὶ σήρεον φέρει τὸ ὄνομα αὐτῆς, «Τράπια». Ἡ θέσις δύτη ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ ἀπετέλει, φαίνεται, ἐπίπεδον συνεχόμενον μετὰ τῆς ἀνωτέρω θέσεως «Κρανιᾶ», ἐξ ἡς ἀπεσπάσθη μετὰ φοιτερὰν τοῦ ἐδάφους καθίζησιν, ὡς δύναται πᾶς τις περίεργος παρατηρητής νὰ ἴδῃ, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ πλεῖστον αὐτῆς κατέρρευσε καὶ παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ παραρρέοντος βαθυτάτου λάκκου. Τοῦτο δὲν εἶναι τοσοῦτον βέναιον καθόσον καὶ δι γράφων ἔφθασα ἀγρὸν ἀνήκοντα τῇ οἰκογενείᾳ ἡμῶν ἐκτάσεως πλέον τοῦ στρέμματος παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ λάκκου ἀείποτε καταρρέοντα, οὕτινος κατὰ τὸ λέγειν τοῦ μακαρίτη πατρὸς μου δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲ τὸ ἡμισυ ἐκείνου, δι αὐτὸς τὸ πρῶτον ἐγνώρισεν εἰς τὰς ἡμέρας του καὶ τοῦ δποίου σήμερον οὐδαμοῦ ἔχνος, τελείως καταποθέντος ἡ παρασυρθέντος. Τὸ δὲ παρεκκλήσιον "Ἀγ. Νικόλαος τὸ ἦπερ ἔτῶν ἀνακαινισθὲν ὑπὸ τοῦ μ. Βασιλείου Παπαγιαννούλη καὶ ὑπὸ τῆς οἰκογενενίας αὐτοῦ συντηρούμενον, ἔνθα καὶ τὸ νεκροταφεῖον τοῦ χωρίου μας μετεφέρθη πρὸ τινῶν ἔτῶν, φαίνεται δτι ἡτο 'Ἐκκλησία ἐπὶ τοῦ νεκροταφείου τῶν Τραπιατῶν, καθόσον οἱ κάτωθι τοῦ παρεκκλήσιου τούτου ἀγροὶ καλλιεργούμενοι ἔφερον εἰς φῶς πρὸ ἔτῶν ἥδη, τὴν ὑπαρξίν παλαιοῦ νεκροταφείου, οὕτινος ἡ ἐκτασίς καὶ δχώρος μαρτυρεῖ, δτι δ πληθυσμὸς τῆς κωμοπόλεως «Τράπια» ἡτο τριπλάσιος σχεδὸν τοῦ

πληθυσμοῦ τῆς νῦν Σταρίτσιανης. Ἐν δὲ τῷ κάτωθι τοῦ χωρίου ἡμῶν παρεκκλησίω «Ἀγ. Σάββας» τῷ ἀνακαινισθέντι πρὸ ἔτῶν ὑπὸ τοῦ μ. Βασιλείου Κοτσιούκη καὶ αὐθις πρὸ μικροῦ, μετὰ νέαν ἐκκαθιζήσεως πτῶσιν, ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μιλτιάδου Κοτσιούκη ἰατροῦ καὶ ὑπ' αὐτοῦ συντηρουμένον, ἐν τῷ παρεκκλησίῳ αὐτῷ ὑπῆρχε τὸ πάλαι, κατὰ τὴν παράδοσιν Ἱερὰ μονὴ ἐπ' ὁνόματι τοῦ 'Ἀγ. Σάββα, ἡς τὸ μόνον λείψανον εὔρητο πρὸ μικροῦ γηραιὰ δρῦς, πτελέα,, μὲ κορμὸν τεραστίου πάχους μεταξὺ ἄλλων νέων τοιούτων. Ἡδη διερευνῶντες τὰ περὶ τῶν κατοίκων τῆς «Τράπιας», ἔχοντα σχέσιν τινὰ καὶ μετὰ τοῦ ἐν λόγῳ παρεκκλησίου, μανθάνομεν ἐκ τῆς παραδόσεως δτι οἱ Τραπιώται ἡσαν πάντες σχεδὸν ταξιδιώται, ταξιδεύοντες εἰς Κωνιόπολιν, ὅποθεν ἐπανακάμπτοντες εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος εἶχον ἀπαράβατον συνήθειαν νὰ καταλύωσιν τὸ πρῶτον καὶ διανυκτερεύωσιν εἰς τὴν Ἱερὰν μονὴν τοῦ 'Ἀγ. Σάββα, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν ἀνέρχωνται εἰς τὴν μόλις τέταρτον τῆς ὕρας ἀπέχουσαν κωμόπολιν. Ἐτερόν τι περὶ τῆς κωμοπόλεως Τράπιας ἡ παράδοσις οὐδὲν ἀποκαλύπτει ἀξιον λόγου ἡ μὴ τὰ περὶ τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς τελεείας ἐρημώσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς ἀναφυείσης Σταρίτσιανης ἔχοντα ὡς ἔξης:

Ἡ ἐν ἀρχαιοτέρᾳ ἐποχῇ συνήθης καὶ ἐπιπολάζουσα βρόντολοιγός νόσος «πανώλης» ἐνσκήψασα εἰς Τράπιαν ἐν δλη τῇ δξύτητι αὐτῆς, τοῦ μιάσματος ἐκ Κωνιόπολεως παρὰ ταξιδιώτου μετενεχθέντος, ἐνῷ καιρῷ μέσα πρὸς καταπολέμησιν τῆς νόσου ταύτης καὶ περιορισμὸν τῆς μεταδόσεως δὲν ὑπῆρχον δλους ἀπέστειλεν εἰς τὴν αἰώνιότητα πάντας σχεδὸν τοὺς κατοίκους διασωθέντων ὀλιγίστων εἰς καλύβας διεσπαρμένας ἀνὰ τὰς θέσεις «Σελόν, Κοσμάτορον καὶ Σταρίτσαν». Ὁ ἐκ τῆς νόσου τρόμος ὑπῆρξε τοιοῦτος ὥστε οὔτε ἐσκέφησαν οἱ ἐπιζόντες νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Τράπιαν, εἰς τὰς κατοικίας των, ἀλλ' ἔμεινον ἔκαστος ἐν τῇ καλύβῃ του καὶ ἐν ἡ εύρεθη θέσει ἀποτροπιαζόμενοι καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα «Τράπια». Ἡ ἔρημος οὕτω κωμόπολις αὐτη μετ' οὐ πολὺ

ΤΑ ΤΕΡΤΙΠΑ ΤΟΥ ΓΙΟΥΖΜΠΑΣΗ NETZΗΠ ΕΦΕΝΤΗ

Τοῦ κ. Α. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

(Συνέχεια ςπὸ προγρούμενο)

Άλλὰ ἃς διηγηθοῦμε κάπως λεπτομερέστερα ἔνα ἀπὸ τὰ ἐξυπνότερα τερτίπια, μιὰ κομπίνα ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα τοῦ περίφημου αὐτοῦ Νετζήπ Εφέντη

Γύρω στὰ 1896—97 δροῦσε στὰ χωριὰ τῆς Λάκκας τοῦ Αώου ὁ λήσταρχος Καραμαγκιόλης, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὸ Παληοσέλι καὶ ἦταν παληὸς ἀντάρτης τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1888. Ο Νετζήπ Εφέντης, σὰν διοικητὴς Χωροφυλακῆς Κονίτσης ποὺ ἦταν, ἐστελνε γιὰ τὰ μάτια ἀπὸ κανένα ἀπόσπασμα ἐναντίον του, Ἀλλὰ τὸ μόνο ποὺ κατόρθωναν οἱ ζαπτιέδεζ του ἦταν νὰ τριγυρίζουν στὰ χωριὰ καὶ στὶς στάνες, καὶ νὰ καλοπεροῦν τῷγοντας κοττόπουλα, πίττες ἀρνιά, καὶ χλωρὸ τυρί.

τελείως κατερρειπώθη, ἡ δὲ εἰς τὸ μετὰ τατα ἐπισυμβάσα φοβερὰ τοῦ ἐδάφους καθίζησις κατέχωσε τὸ πλεῖστον αὐτῆς καὶ κατέπειεν, οὕτως εἰπεῖν. Ἡδη λοιπὸν οἱ εἰς «Σελὸν» καὶ «Κοσμάτορον» διατελοῦντες Τραπιώται θεωρήσαντες ἀκαταλλήλους τὰς θέσεις ταύτας πρὸς συνοικισμὸν διὰ τὸ ἄνυδρον αὐτῶν συνηλθον πάντες εἰς τὴν εὔϋδρον θέσιν «Σταρίτσαν» ἔκτισαν οἰκίας αὐτόθι καὶ οὕτω συνετελέσθη τὸ χωρίον ἡμῶν «Σταρίτσανη» τεθὲν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίηλ. Τὴν δοξασίαν τινῶν ὅτι τὸ ὄνομα Σταρίτσανη εἶναι Βουλγαρικῆς ἢ Σερβικῆς παραγωγῆς θεωρῶ ἀπίθανον δλως, διότι ἡ παράδοσις λέγει ὅτι τὸ μέρος ἐν ὧ τὸ χωρίον ἡμῶν κεῖται συνέκειτο ἀπὸ ἀγροὺς πρωρισμένους ὑπὸ τῶν Τραπιώτῶν εἰς σπῶρὰν σίτου ἀποκλειστικῶς ἔνθα καὶ ἐπὶ τόπου συνεκομίζετο ὁ παραγόμενος σίτος εἰς ἐπὶ τούτῳ οἰκοδομᾶς ἐκ τούτῳ ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τῆς θέσεως Σταρίτσανη κατὰ παραφθορὰν ἐκ τοῦ Σταρίτσα, ὡς καὶ τὸ κοινῶς παρ' ἡμῖν, σ. τ. ἀρι, ἀντὶ σιτάρι. Ἐντεῦθεν δὴ μεταβαίνοντες εἰς τὰ πρόσωπα καὶ βλέμμα ρίπτοντες ἐπὶ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου καὶ ἐπὶ τῆς δράσεως αὐτῶν ἐν μέρει καὶ καθόλου κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν παραθέτομεν δσα ἀκριβῶς καὶ κατ' ἀλήθειαν γνωστὰ τυγχάνουσι ἡμῖν, ίδιως ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ιζ'. καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ιη'. αἰώνος.

Οι Σταριτσιώται ἐκ τοῦ ταξειδίου κυρίως συντηρούμενοι καὶ τὴν οἰκοδομητικὴν οἱ πλεῖ-

βλέποντας λοιπὸν ὁ Νετζήπ Εφέντης πὼς ὁ Καραμαγκιόλης ἦταν ἀσύληπτος, σκέφθηκε ὁ πονηρὸς νὰ ἐκμεταλλευτῇ τὴν παρουσία του στὰ βουνὰ γιὰ νὰ τὰ... οἰκονομήσῃ. Πιάνει λοιπόν ὁ καλός σου καὶ στέλλει καμιὰ δεκαριὰ τεσκερέδες σὲ διαφόρους εὔπορους Παληοσελῖτες καὶ Παδίτες· στὸν Παῦλο Ζησάκη, Ἀλέξη Μιχαλήτσιο, Νικόλα Ταπεινόπουλο, Δημήτρη Παπαθανάση, Θύμιο Σακελλάριο, Θανάση Ντουπέσια, Γιάνη Εξαρχο, Ἀδάμο Μακρῆ καὶ ἄλλους, καὶ τοὺς προσκαλεῖ νὰ κατεβοῦν ἀμέσως στὴν Κόνιτσα.

Καὶ οἱ καημένοι οἱ ραγιᾶδες, θέλοντας καὶ μή, καβαλικεύουν τὰ μουλάρια τους καὶ κατεβαίνουν. Ξεπέζεψαν, δπως ἦταν ἐπόμενο, στὸ χάνι τοῦ συιπατοιώτη τους τοῦ Γιάννη Λούπα. Καὶ ἀφοῦ παρέδωσαν

στοι ἐπαγγελλόμενοι ἐτήρησαν ἀείποτε ὑψηλὰ τὸ τε θρησκευτικὸν καὶ τὸ ἔθνικὸν αἴσθημα καὶ μετὰ ζήλου ἐπεδίωκον τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων μ' ὅλας τὰς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἔκεινην δυσχερείας πρὸς τοῦτο· καὶ ἐνῷ βαθὺ σκοτος ἀμαθείας ἐκάλυπτε πάντα τὰ πέριξ χωρία μηδ' αὐτῆς τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης, ἔξαιρουμένης, ὅλιγοι δὲ ἥσαν οἱ γινώσγοντες ἀπλὴν γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν, ἐν τῷ χωρίῳ ἡμῶν ὑπῆρχον ἄνδρες πεπαιδευμένοι, οἱ δὲ μὴ γιγνώσκοντες γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν Σταριτσιώται ἥριθμοῦντο εἰς τὰ δάκτυλα· καὶ τὸν πρὸς τὴν παιδείαν ζῆλον αὐτῶν καὶ τὴν ἐπίδοσιν διετήρησαν πάντοτε. Διὸ καὶ ὁ ἀείμνηστος ἐπίσκοπος Βελλάς, ὁ μακαρίτης Γερμανὸς,, δασκαλοχώρι ἀπεκάλει τὴν Σταριτσιάνην. Ο δὲ Βασίλειος Καλόγηρος Κονίτσιώτης καὶ θεῖος ἐκ μητρὸς τοῦ νῦν καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπαξίως διευθύνοντος τὰ σχολεῖα Κονίτσης Ν. Παπακώνστα, λόγου περὶ Σταριτσιάνης συμπίπτοντος ἔλεγε πολλάκις, ὡς αὐτήκοος ἐγενόμην, αὐταῖς λέξει: «Τὰ γράμματα κατατρεγμένα παλαιὸν καιρὸν ἐπῆγαν καὶ ἐκρύφθησαν εἰς τὴν Σταριτσιάνην». Ἐντεῦθεν λοιπὸν δρμώμενος φέρω εἰς φῶς, παραδίδων εἰς αἰώνιαν μνήμην τὰ κυριώτερα πρόσωπα ἀκμάσαντα καὶ διακριθέντα ἐπὶ παιδείᾳ καὶ δράσει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1780 καὶ ἐφεξῆς, ἀφηγούμενος ἐπὶ ἵτο λεπτομερέστερον καὶ κατὰ μέρος τὴν δρᾶσιν ἐνὸς ἐκάστου, παραθέτων κατ' ἀρχαιότητα ἐκαστον πρόσωπον.

(Συνεχίζεται)

τὰ ζῶα τους στὸ σταῦλο του, ἡ πρώτη τους δουλειὰ ἦταν νὰ τὸν ρωτήσουν τὸν ἴδιο, σὰν προεστὸς καὶ βεκίλης τῶν χωριῶν τους ποὺ ἦταν στὴν Κόνιτσα, νὰ τοὺς πῆ μήπως ἥξερε γιὰ ποιὰ αἰτίο τοὺς ἔιχε καλέσει δλους μαζὶ ὁ Νετζήπ Ἐφέντης.

— Τί νὰ σᾶς πῶ μωρὲ παιδιά, τοὺς λέει ὁ Λούπας, ἴδεα δὲν ἔχω, τὶ διάβολο νὰ σᾶς θέλει ;..... Πάντως τώρα εἶναι ἀργά, αὔριο τὸ πρωΐ νὰ πάτε, καὶ τότε θὰ ἴδητε.

'Αλλὰ ὅταν τὴν ἄλλη μέρα παρουσιάστηκαν στὴ Χωροφυλακή, ἐκεῖ ποὺ στεγάζεται σήμερα (1964) τὸ Δημαρχεῖο, ὁ Εμπιστος ζαπτιὲς τοῦ Νετζήπ Ἐφέντη τοὺς πληροφόρησε πῶς τὸ ἀφεντικό του ἀπουσίαζε. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ τὸ ἀπόγευμα ποὺ ξαναπαρουσιάστηκαν. Καὶ τότε ἄρχισαν νὰ ἀνησυχοῦν καὶ νὰ διερωτῶνται, γιατὶ ὁ Γιούζμπασης ἐνῶ τοὺς προσκαλοῦσε δὲν τοὺς δέχτηκε, ἀφοῦ εἶχαν μάθει θετικὰ πῶς δὲν εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν Κόνιτσα ;

Τὸ πρωΐ τῆς δεύτερης ἡμέρας ποὺ ξαναπῆγαν, ὁ 'Αλῆς τοὺς εἴπε πῶς ὁ Γιούζμπασης ἔχει πολλή... δουλειά, καὶ νὰ περάσουν τὸ ἀπόγευμα. Καινούρια ἀγωνία ὡς τὸ ἀπόγευμα, ἄλλὰ ἐπιτέλους τοὺς δέχτηκε. Καὶ ἀφοῦ τοὺς ζήτησε ὑποχριτικώτατα συγγνώμην, τοὺς κέρασε καὶ... καφέ, καὶ κατόπι εἰσῆλθε στὸ προκείμενο.

— Ξέρετε, τοὺς λέει, σὲ μεγάλη στενοχώρια μὲ βάλεταν ἡ ἀφεντιά σας καὶ δὲν ξέρω τί νὰ κάμνω.

— Γιατὶ ἐφέντη μου τί σου κάναμαν ;
— Πὸ δχτροὺς ἔχετε καὶ σᾶς ἔβαλαν ἀβανιά; (συκοφαντία). Πὸ ἀλήθεια εἶναι, ψέματα εἶναι ; κι' ἔγὼ δὲν ξέρω.

Οἱ πρόκριτοι καταταράχτηκαν.

— Τί τρέχει ἐφέντη μου, τὶ συμβίνει ; πές μας το καθαρά.

— Πὸ γιά, ἔκανε τάχα κομπιάζοντας καὶ μπερδεύοντας τὰ λόγια του ὁ καταχθόνιος Τουρκαλβανός, μὲ κεῖνο ντέ, μὲ κεῖνο τὸ διάβολο τὸ δικό σας, μὲ κεῖνο τὸ χαῖντούτη τὸ Καραμαγιόλη.

— Τὶ συμβαίνει μὲ τὸν Καραμαγιόλη ;
— Πὸ γιά, πὸ ἀνθρωποι ἀπὸ τὰ χωριά σας ἔκαμαν ἀρζιχάλια (ἀναφορὲς) στὸ

Βαλῆ, πῶς τάχα ἡ ἀφεντιά σας φιλάγετε καὶ διαφεντεύετε ἐκεῖ τὸ διαβολεμένο τὸ χαῖντούτη.

— Ἐμεῖς τὸ χαῖντούτη. Θεὸς φυλάξοι....

— Πὸ πο ξέρω ἔγω, πὸ γιὰ ἔτσι ἔγραψαν στὸ ἀρζιχάλια τους.

Καὶ τονίζοντας τώρα μία πρὸς μία τὶς λέξεις γιὰ νὰ τοὺς τρομοκρατήσῃ, ὁ διαβολογιούζμπασης συνέχισε.

— Καὶ ἔλαβα ποὺ λέτε ἔνα διάτα ἀπὸ τὸ Βαλῆ, ποὺ λέει νὰ σᾶς στέλνω κάτω στὰ Γιάννενα καὶ τὸ θεὸ νὰ φυλάγη νὰ μὴ σᾶς στέλουν καὶ στὴν Πόλη. Τὸ σκιάζομαι αὐτό, γιατὶ αὐτὸ τὸ καταραμμένο τὸ Καραμαγιόλη δὲν εἶναι μοναχὰ κλέφτης καὶ χαῖντούτης, ἄλλὰ εἶναι καὶ γαῖνης (ἐπικηρυγμένος ἀντάρτης), καὶ τὰ πράγματα γλιέπτε δὲν πηγαίνουν καὶ καλὰ μὲ τὸ Γιουνάνικο γιὰ κεῖνο τὸ διαβολισμένο τὸ Κρήτη.

Οἱ δύστυχοι ραγιάδες χλώμιασαν.

— 'Αμάν ἐφέντη μου ! τί εἶναι αὐτὲς οἱ ἀβανιές ; 'Εμᾶς ὁ Καραμαγιόλης μᾶς ἔχει πάρει, ποιανοῦ πολὺ καὶ ποιανοῦ δλίγο, δλουνοὺς χρόσια γιὰ χαράτσι καὶ ξαγορά, καὶ τώρα ἡ ἀφεντιά σου μᾶς λές πῶς τὸν ἔχομε φίλο.

— Πὸ δέν λέγω ἔγω, πὸ τὸ χαρτὶ τὰ λέει.

Καὶ τοὺς ἔδειξε τὴν δῆθεν διαταγὴ τοῦ Βαλῆ.

— Ἐφέντη μου, μὴ μᾶς παίρνης στὸ λαιμό σου, εἴμαστε φαμιλῖτες ἀνθρωποι.

— Πὸ ἀν ξέρετε τίποτε καὶ ἔχτε ἀλησθεοίσια (δοσοληψίες) μὲ τὸ χαῖντούτη, νὰ μο λέτε τὸ ἀλήθει, καὶ νὰ τὸ μαρτυρᾶτε τὸ χαῖντούτη νὰ τὸ πιάνωμε, καὶ τότε ἐνῶ θὰ σᾶς βγάλω μπιραέτι (θὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπὸ κάθε κατηγορία).

— Μὰ ἐφέντη μου, εἴμαστε ἀθῶοι ἀδικιὰ μεγάλη μᾶς γίνεται.

— "Αειντε τώρα, πηγαίνετε, συλλοϊτῆτε το καλά κι' αὔριο ξαναπερνᾶτε.

Καὶ ἔφυγαν οἱ ταλαιπωροι γεμάτοι στενοχώρια καὶ ἀγωνία.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐπαναλήφτηκαν τὰ ἴδια περίπου, καὶ στὸ τέλος ὁ Γιούζμπασης τοὺς εἴπε νὰ ἔτοιμαστοῦν γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, γιατὶ ἔστειλε ἀναφορὰ στὸ Βελῆ καὶ περίμενε ἀπάντησι.

— Ἐγκώ, τοὺς εἴπε, ἔγκραψα καλὰ λό-

ΑΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ

Τοῦ κ. ΣΤ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

‘Η φιλτάτη ίδιαιτέρα ήμων πατρίς ‘Ηπειρος, ή διψώσα, ώς αἱ ἔλαφοι τὸ ὕδωρ, τὸ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ἐρήμων, τὴν ποθητὴν ἀλευθερίαν, πολλάκις κατὰ τὰς ζοφερὰς ὥρας τῆς μακρᾶς σκοτεινῆς νυκτός, ἐξηγέρθη, ἵνα θρσύσῃ τὰς βαρείας ἀλύσεις τῆς φρικτῆς δουλείας. Μετὰ συγκινήσεως καὶ ἐθνικῆς ἐν ταύτῳ ὑπερηφανείας ἀναμιμησκόμεθα πολλὰς τοιαύτας ἐξεγερσεις καὶ δὴ τὴν ‘Ηπειρωτικὴν ἐπανάστασιν τοῦ

1613, καθ' ἦν, ὁ ἀοίδιμος Τρίκκης Διονύσιος, ἡγούμενος οὐχὶ εὔκαταφρονήτου ἀριθμοῦ ‘Ηπειρωτῶν κατέλαβε τὰ Ἰωάννινα καὶ κατέλυσε τὰς ἔκει Τουρκικὰς ἀρχὰς· τοὺς ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν σκληροὺς ἀγῶνας τῶν ὄρεσιβίων λεοντοκάρδων Σουλιωτῶν ἐναντίον τοῦ αἰμοβόρου σατράπου τῆς ‘Ηπείρου Ἀλῆ Πασᾶ, ώς καὶ τοὺς πολλοὺς ‘Ηπειρώτας ἀρματωλοὺς καὶ Κλέφτες. Οὐ μόνον δὲ διὰ τῶν

για γιὰ τ' ἐσᾶς, ἀλλὰ νὰ ἴδοῦμε τὶ θὰ ἀπαντάῃ τὸ Πασιᾶ. ‘Αν χαλεύη πάλιε νὰ σᾶς στέλνω στὰ Γιάννενα θὰ σᾶς στέλνω.

‘Εφυγαν ξανὰ ἀπελπισμένοι, καὶ ἔβαλαν τὸ Λούπα νὰ μεσολαβήσῃ στὸ Γιούζμπαση.

Καὶ κεῖνος ἀφοῦ πῆγε καὶ ἵτὸν ἐπεσκέφητκε καὶ κουβέντισε μαζί του, γύρισε καὶ τοὺς ἔδωσε κουράγιο.

— ‘Ο Νετζήπ ‘Εφέντης εἶναι παραδόπιστος, τοὺς εἶπε, καὶ ὅπως κατάλαβα θέλει γερὸ μπαξίσι γιὰ νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ.

— Νὰ τοῦ δώσωμε, ἀπάντησαν οἱ τρομοκρατημένοι πρόκριτοι, νὰ τοῦ δώσωμε.

Καὶ ὁ Λούπας ἀνέλαβε τὶς «διαπραγματεύσεις». ‘Ο Νετζήπ ‘Εφέντης ὅμως τρανάρισε τὴν ὑπόθεσι λίγες μέρες, καὶ στὸ τέλος, ἀφοῦ πῆρε ἀπὸ δέκα - δεκαπέντε λίρες ἀπὸ τὸν καθένα τους, τοὺς κάλεσε δλους μαζὶ καὶ τοὺς εἶπε μὲ φιλικὸ τάχα ἐνδιαφέρον.

— «’Αειντε ωρὲ πτιδιά, μὲ τὸ χαρτί ποὺ εἶχε ἔρθει σᾶς εἶχαν δλους γιὰ σουργούνι (ἐξορία) γιὰ τὸ Γιμένη, καὶ γὸ σᾶς γλύτωσα μὲ τὸ «μπαξίσι» πού... ἔστειλα στὸ Βαλῆ. Τί νὰ γιένη, ἀσπρα γρόσια γιὰ μαῦρες μέρες. Πὸ τὸ νοῦ σας, νὰ μὴ βγάζετε τσιμουντιὰ πῶς δώκεταν γρόσια γιὰ τὸ Βαλῆ, γιτὶ τότε εἶναι ποὺ θὰ χαντακωθῆτε. ‘Εγὼ δὲν κράτησα οὔτε πέντε... λίρες. ‘Αλλὰ δὲν πειράζει, γλύτωσα τοὺς φίλους μου καὶ.. χαίρεται τὸ καρδιά μου».

Κατόπι τοὺς ἀποχαιρέτησε, ἀλλάζοντας

θεατρικότατα θερμὸ χειροσφίξιμο μὲ τὸν καθένα τους.

Καὶ ἔφυγαν οἱ καημένοι οἱ οργιᾶδες, χαρούμενοι ποὺ ξεγλύτωσαν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ Τουρκαλβανοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ‘Ελεϊνῆς ‘Οθωμανικῆς ἐξουσίας, ἀφοῦ τοῦ γέμισαν τὴ σακοῦλα μὲ χονσό, καὶ ἀφοῦ ξόδεψαν καὶ ἀρκετὰ στὸ χάνι τοῦ Λούπα ὅπου παρέμειναν μιὰ ἑβδομάδα καὶ πλέον ἀντάμα μὲ τὰ ζῶα ους.

Οἱ κακὲς γλῶσσες τῆς ἐποχῆς, ἔφτασαν νὰ κατηγορήσουν καὶ τὸ Γιάννη Λούπα ποὺ μισολάβησε γιὰ τὴ σωτηρία τους, πῶς πῆρε δῆθεν κι’ αὐτὸς τὴ μίζα του ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν τὸ πιστεύομε, διότι ὁ ἀνθρωπος εἶχε πάντοτε τὴν ὑπόληψι τῶν συμπατριωτῶν του, καὶ διετέλεσε βεκίλης καὶ Προεστὸς τῶν χωριῶν τῆς Λάκκας καὶ μέλος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου Κονίτσης ἐπὶ ὀλόκληρες δεκαετίες.

— :

Αὐτὸς ἦταν λοιπὸν ὁ περίφημος Νετζήπ ‘Εφέντης, ποὺ ἀφῆσε ἐποχὴ στὴν Κόνιτσα μὲ τὰ τερτίπια του, ποὺ τὰ ἐπινοοῦσε πρὸς χάριν τῆς φιλοχοηματίας του.

Οἱ διάδοχοί τους ὅμως, ὅπως ὁ Σουκρῆ Εφέντης, ὁ Σουλεϊμᾶν ‘Εφέντης καὶ λοιποὶ — καὶ κυρίως ὁ Φετῆ ‘Εφένδης ὁ τελευταῖος Τουρκος διοικητὴς Χωροφιλακῆς στὴν Κόνιτσα ποὺ ἦταν ἀπόφοιτος Γερμανικῆς Σχολῆς — χειρίστηκαν ἡπιώτερα καὶ ἀνθρωπινώτερα τὴν ἀστυνομικὴ ‘Εξουσία.

ὅπλων ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ πνεύματος συετέλεσαν οἱ Ἡπειρώται εἰς τὴν ἀνατολὴν τῆς πολυποθήτου ἡμέρας τῆς ἐλευθερίας. Μετ' εὐλαβείας καὶ εύγνωμοσύνης ἀναμιμνησκόμεθα πολλῶν τοιούτων καὶ δὴ τῶν εἰς τὴν Ἀληπασσαν Ἡπειρώται. Πολλοὶ τούτων εύρισκόμενοι εἰς λίτικην αὐλὴν κατεχόντων ὑψηλὰς θέσεις ὅμογενῶν, ὡς τὸν ἐκ Ζαγορίου ἀείμνηστον Μάνθον Οἰκονόμου, μυστικοσύμβουλον τοῦ Ἀλῆ, τὸν ἐκ Βουρμπιάνης τῆς ἐπαρχίας μας Κώσταν Γραμματικὸν, οὐ πλήρη βιογραφίαν συνέγραψεν ὁ σοφὸς συνεπαρχιώτης μας παιδία/ωγὸς Εύριπίδης Σούρλας, τὸν ἐκ Συρράκου Ιατρὸν Ἰωαννίνων Κωλέττην, οἵτινες, λογώ τῷ κύρους των καὶ τῆς ἀπεριορίστου ἐμπιστοσύνης τοῦ σατράπου πρὸς αὐτοὺς, πολλάκις ἐπέδρασαν εὔεργετικῶς, ἥμβλυνον τὰς πρὸς τὸ ὄμογεννὲς στοιχεῖον ἀγρίας διαθέσεις τους καὶ, ὡς μέλη τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ ἔθνικοῦ σκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν Ἡπειρωτῶν καὶ εἰς τὸ νὰ ἀναθάλῃ ἀργότερον τὸ εὔσκιόφυλλον δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

Τὴν διὰ τοῦ πνεύματος συμβολὴν τῶν Ἡπειρωτῶν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αγῶνος ἀνεγνώριζον καὶ αὐτοὶ οἱ κατακτηταί. Διηγούνται ὅτι, κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ πολέμου 1912-13, ἐπιφανὴς Τούρκος Ἰωάννης, συμπεριπατῶν μετά τίνος ὄμογενοῦ φίλου του διηλθεν ἔξωθι τοῦ καλλιμαρμάρου καὶ μεγαλοπεπούς μεγάρου τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς. Σκοπίμως ὁ Ὁθωμανὸς ἡρώτησε τὸν συμπεριπατητὴν φίλον του, τὶ ἀναγράφει ἡ ἐπὶ τῆς μετώπης του Χρυσοῖς γράμμασιν, ἐπιγραφὴ.

—Ζωσιμαία Σχολὴ τοῦ ἀπήντησε.

‘Ο Ὁθωμανὸς, κτυπήσας τοῦτον ἐλαφρῶς εἰς τὸν ὠμὸν του, τοῦ εἶπε μετὰ πικρίας καὶ πόνου.. Λανθάνεις, φίλε μου. Ἀναγράφει.—Τάφος τῆς Τουρκίας! Καὶ εἶχε δίκαιον· διότι ἔξ αὐτῆς ἔξηκοντίσθησαν τὰ ιοβόλα βέλη καὶ ἐπληξαν κατάστηθα τὸ θηρίον, τὸ ὄποιον, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ πρωτομάρτυρος Ρήγα· «Πρὸ μακρῶν μακρῶν αἰώνων μᾶς ἐσπάρασε τὰ πλευρὰ,»

Οὕτω τὰ φρικτὰ ἔτη τῆς ἐπαράτου δουλείας διέρχονται μετὰ πικριῶν, ταλαιπωρειῶν καὶ βασάνων καὶ φθάνομεν εἰς τὸν Ιούλιον τοῦ 1908, καθ' ὃ ἐπαναστάτησαν οἱ Νεότουρκοι ἐναντίον τῆς Σουλτανικῆς δεσποτείας, ζητοῦντες ἵνα, ὁ μονάρχης των Σουλτάνων Χαμῆτ, γίνη συνταγματικὸς. Ἐνθυμούμεθα εἰσέτι ζωηρῶς τὸ παρὰ τῶν Τούρκων Τουρκιστὶ ψαλλομένον καὶ, μεταγλωττισθὲν, παρ' ἡμῶν εἰρωνικῶς ἐπαναλαμβανόμενον δύστιχον:

—Βασιλέα, βασιλέα,, βασιλιά Σουλτάν Χαμῆτ.

γιὰ τὸ Σύνταγμα θὰ γένη γιὰ ἡ Πόλη θὰ χαθῆ.

‘Η ἐπελθούσα τότε εἰς τὸ Τουρκικὸν Κράτος μεταπολίτευσις, ἐκοῦσα- ἄκουσα, ἔχοργησε προνομίας εἰς τὸ ἡμέτερον γένας καὶ ἔκαμε τοῦτο νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι ἡγγικεν ἡ ποθητὴ ὥρα τῆς ἐλευθερίας.

Καὶ ἡ ἐλευθέρα Πατρὶς, ἡ ἐνσαρκώνουσα τοὺς πόθους τοῦ Ἐθνους, ἡς, τοὺς μὲν οἴακας τοῦ Κυβερνητικοῦ σκάφους κατήθυνε ἐπιδέξιος πηδαλιοῦχος, ἔξεχουσα πολιτικὴ φυσιογνωμία, μεγάλη διορατικὴ προσωπικότης ὁ ἀείμνηστος Ἐλευθέριος Βενιζέλος, τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν τοῦ διοργανωθέντος ἔθνικοῦ Στρατοῦ εἶχεν ἀναλάβει, ὁ δαφνοστεφής στρατηλάτης Διάδοχος Κωνσταντίνος, ἔτοιμάζεται πυρετωδῶς πρὸς πραγμάτωσιν τῶν ἔθνικῶν ὁνείρων.

‘Ιδοῦ, λοιπὸν, περίλαμπρος καὶ φωτεινὴ ἀνατέλλει ἡ μεγάλη διὰ τὸν Ἐλληνισμὸν ἡμέρα ἡ 5η Οκτωβρίου 1912, καθ' ἣν ἡρχίσεν ὁ ἐλληνοτουρκικὸς πόλεμος. Αἱ ἐλληνικαὶ στρατιωτικαὶ δυνάμεις, ώσει ἐναέρια πνεύματα, πτερωτοὶ ἀετοὶ, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Σταυραῖτοῦ, διέρχονται ἀστραπιαίως τὰ ἀποπνικτικὰ σύνορα τῆς Μελούνας καὶ σκορπίζουν τὸν γλυκὸν καὶ μυροβόλον ἀέρα τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς μέχρι χθὲς σκλάβους ἀδελφοὺς Μακεδόνας. ‘Η ώραία νύμφη τοῦ θερμαϊκοῦ, ἡ πανεύμορφη Θεσσαλονίκη, τὴν 26ην Οκτωβρίου, ἐπέτειον τοῦ Πολιούχου της Ἀγίου Δημητρίου ἐλευθεροῦται, ὁ δὲ φρούραρχος τῆς πόλεως Χασάν Ταξῆμ πασᾶς ἐκ Μεσαριάς τῆς ἐπαρχίας μας καὶ ἐκ τοῦ γένους τῶν Καραμουρατατῶν, παραδίδει τὰς κλεῖς τῆς πόλεως, μετὰ δεκάδων χιλιάδων αἰχμαλώτων καὶ ἐκατοντάδος πυροβόλων παντὸς βεληνεκοῦς, εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Διάδοχον Κωνσταντίνον, ἐνῶ ὁ ἐνδοξος στόλος μας, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀνδρείου ναυάρχου Κουντουριώτη, μὲ ναυαρχίδα τὸν θρυλικὸν Ἀβέρωφ, ἐγείρει εἰς τὸ Αίγαιον καὶ τὸ Ιόνιον τρόπαια καὶ ἀπελευθερώνει τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους καὶ τὴν Πρέβεζαν. Ταύτοχρόνως τμῆμα τῆς ἐνδόξου ἐλληνικῆς Στρατιᾶς μὲ στρατηγὸν τὸν αείμνηστον Κ. Σαπουντζάκην διέρχεται ἀστραπιαίως τὰ περὶ τὴν Αρταν σύνορα νικᾶ καὶ ἀπωθεῖ τὸν ἔχθρον, ἐλευθερώνει τὴν Φιλιππιάδα καὶ ἐπειτα ἀπὸ σκληρὰς μάχας φθάνει εἰς τὸ ὁχυρὸν συγκρότημα, τὸ περίφημον Μπιζάνι, ἔργον τοῦ στρατηγοῦ μηχανικοῦ Γερμανοῦ Φὸν δέρ Γκόλτς, τοῦ καυχηθέντος ὅτι τοῦτο· «Θὰ γίνη ὁ τάφος τῶν Γραικῶν» καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀνακόψῃ τὴν χειμαρρώδη δρμὴν του. . . ‘Η προστασία τοῦ ὁχυροῦ εἶχεν ἀνατεθῆ ἀπὸ τὸν Σουλτάνον εἰς τὸν πεπειραμένον στρατηγὸν Ἐσσάτ πασᾶν, Αλλεπάλληλοι λυσσαλέαι ἐπιθέσεις τῶν ίδικῶν μας δὲν ἐπέτυχον τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ. Τὴν γιγαντιαίαν αὐτὴν πρωσπάθειαν τοῦ ἡρωϊκοῦ στρατοῦ μας ἐνισχύουν ίσχυρὰ ἀνταρτικὰ καὶ λοιπὰ ἐθελοτικὰ σώματα, ἄτινα πλήττουν ἐκ τῶν νότων καὶ εἰς τὰ μετόπισθεν τὸν ἀνθιστάμενον ἔχ-

θρὸν. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τούτων ἡσαν Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλας ὑπερποντίους χώρας, εὔθὺς ὡς ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος καὶ ἐσήμανεν τὸ ἔθνεγερτῆριον σάλπισμα, προθύμως ἔγκατέλειψαν τὰ πάντα καὶ ἥλθαν μετ' ἀκράτου ἔθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ νὰ πυκνώσῃ τὰς ἔθνικὰς φάλαγγας. Λίαν ἐπιτυχῆς εἶναι ἐν προκειμένῳ ἡ θαυμαστὴ στροφὴ τοῦ λαμπροῦ ποιήματος τοῦ ἀειμνήστου ποιητοῦ Ἀριστ. Προβελεγγίου ἔχουσα οὕτω.

—Αφῆκες κάθε χώρα μακρινὴ καὶ γῆ, ποὺ τῆς ζωῆς ὁ πόλεμος σ' ἐκράτει, κι ἐπανω στὸν Ὡκεανῶν τὰ πλάτη, ἔσπευσες στῆς Πατρίδας τὴν κραυγὴν.

Οἱ μῆνες διαδέχονται ἀλλήλους καὶ ἡ πολιορκία συνεχίζεται. Ἰσχυρὸς σύμμαχος τῶν ἀμυνομένων ἔρχεται ὁ ἐνσκῆψας βαρὺς καὶ δριμύτατος χειμῶν, δστις παραλύει πᾶσαν ἀποτελεσματικὴν προσπάθειαν τῶν ἡμετέρων. Χιλιάδες ὑφίστανται τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δριμυτάτου ψύχους καὶ δδηγοῦνται πρὸς θεραπείαν εἰς τὰ μετόπισθεν. Τὰς θλιβερὰς συνεπείας τοῦ βαρυτάτου χειμῶνος διεκτραγουδεῖ ὁ γεναῖος Ἐλλην μαχητῆς—εἰς αὐτοσχέδιον ποίημά του:

—Ψεῖρες, κρύο καὶ τὰ χιόνια, μᾶς φανῆκαν δέκα χρόνια,
στὰ Πεστὰ καὶ στὸ Μπιζάνι, μεσ' στὸ ἔρημο Μπιζιάνι.

Τοῦ Χριστοῦ καὶ Νέον ἔτος ἐγιωρτάσαμε ἐφέτος,
στὰ βουνὰ καὶ στὰ λαγκάδια, σὰν τὰ ἄγρια λιοντάρια.

Κατὰ τὴν σκληρὰν αὐτὴν καὶ μακρόχρονον πάλην, ἡμεῖς οἱ ραγιάδες, ἀκούοντες ἀπὸ μακρόθεν καὶ καθ' ἐκάστην τὰς ὁμοθροντίας τῶν ἑκατὸν βαρέων τοπομαχικῶν τοῦ Μπιζανίου, ηύχομεθα νὰ πηγαίνουν στὸ κούφιο, καὶ ἐδεόμεθα εἰς τὸν "Υψιστὸν νὰ δώσῃ αἴσιον πέρας τῶν βασάνων μᾶς ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀγινὰ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐγίνοντο δυσδάστακτα.

Ἐπειδὴ τὸ ἡθικὸν πολλῶν ἥρχισε νὸς κάμπτεται, ἡ στρατιωτικὴ μᾶς ἡγεσία ἐθεώρησε σκόπιμον, νὰ ἀποστείλῃ ὀλιγομελεῖς ἀνταρτικὰς Ὀμάδας ἵνα, τὸ μέν, τονώσει τὸ ὑποστὰν κάμψιν ἡθικὸν τῶν πληθυσμῶν, τὸ δέ, ἵνα προσβάλλωσι καθ' οἰωνδήποτε τρόπον ἐκ τῶν νώτων τὸν ἐχθρόν. Τοιαῦται Ὀμάδες ἀνθράνησαν εἰς Φιύρκαν, Μόλισταν, Διπαλίτσαν καὶ ἄλλαχοῦ. Μία τοιαύτη Ὀμάδας ἐκ τῶν ἀειμνήστων ἡδη, τότε παλληκαριῶν Γάκη Δάφνη καὶ Χρήστου Κατσέτα, ἐκ Διπαλίτσης, ἔδρα εἰς τὴν περιοχὴν μᾶς ἐν ἀπολύτῳ ἐχεμυθεία. Οὔτοι ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου, ἔδιδον τὴν ἐμφάνισίν των μὲ παραλλαγὴν τοῦ προσώπου τῶν εἰς διαβάτας καθ' δδὸν, εἰς γυναικας ἐργαζομένας εἰς ἀγροὺς ἢ κοπτούσας καυσόξυλα εἰς δάση, φοροῦντες τὴν ὡραίαν καὶ ἐπιβλητικὴν στολὴν τοῦ Ἐλληνος ἀντάρτου, διέδιδον δτι γύρω εἴλαι πολυάριθμοι Ὀμάδες δτι οἱ Τούρκοι ἐπάθον πανωλεθρίαν εἰς τὸ Μπιζιάνι, δτι δσον οὔ-

τω ἐλευθερώνονται τὰ Ἰωάννινα καὶ πολλὰς τοιαύτας εύχαριστους ειδήσεις.

Αὗται, ὡς ἡτο ἐπόμενον, ἡμῶν μὲν ὀνειπτέρων τὸ ἡθικὸν, ἀνησύχουν δὲ σοβαρῶς τοὺς εἰς Μεσαριὰν καὶ Κόνιτσαν Μουσουλμάνους κατοίκους. Ἰδίως οἱ ἐν Μεσαριᾷ Καραμουρατάτες, οἱ ιοβόλοι οὖτοι ὄφεις τῆς περιοχῆς, παρ' ὅλας των τὰς ἀντικατασκοπευτικάς ἐνεργείας, δὲν κατώρθωσαν νὰ πληροφορηθοῦν οὔτε τὴν ταύτητα τῶν προσώπων, τῶν ἀπαρτιζάντων τὴν ἀνταρτικὴν Ὀμάδα οὔτε τὸν ἀριθμὸν καὶ κρησφύγετόν των. Αὕτη ἔδρα ὡς Ἀριθμὸς Χείρος ἐν τῇ περιοχῇ. Ἀορίστως καὶ συγκεχυμένως ἐπληροφοροῦντο δτι, πολυάριθμος Ὀμάδας ἑλλήνων ἀνταρτῶν, ὑποδδιορημένη εἰς μικροτέρας ἐνεδρεύει εἰς τὴν περιοχὴν, ἔτοιμη ἵνα πλήξῃ τὸν ἐχθρὸν κατὰ τὴν ὑποχώρησίν του. Ἰνα λοιπὸν, πτοήσωσι τὸ ἀναπτερωθὲν ἡθικόν μας ἐσυκοφάντησαν τὸν ἀοίδιμον Παπαγιάννη» Πρωτόπαπαν, Τοποτηρητὴν τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Μολυβδοσκεπάστου, εἰς τὸν διοικητὴν τμῆματος Τουρκικοῦ στρατοῦ, ἔδρεύοντος εείς Μεσογέφυρα, Μουλεζύμην (ἀνθυπασπιστὴν) ἐκ Κονίτσης καὶ οὖτινος τὸ δόνομα μοῦ διαφεύγει, δτι οὖτος συντηρεῖ καὶ ὑποθάλπει Ἑλληνας ἀντάρτας. Σταλὲν ἀμέσως ἀπόσπασμα εἰς Διπαλίτσαν, ὡδήγησε δέσμιον τὸν Ἱερέα εἰς Μεσογέφυρα. Ἡ κατηγορία ἡτο φοβερὰ καὶ ἡ ἀναμένουσα αὐτὸν τιμωρία, θάνατος. Ἀσφαλῶς δὲ θὰ ἐξετελεῖτο, ἐὰν δὲν ὑπεραμύνετο τῆς ἀθωότητός του, ὁ Ἑλληνος Αθαρίστανης Τουρκαλβανὸς Τσαούσης Ντικόμπεης, δν ἔκτοτε ὁ Παπαγιάννης, θεωρῶν σωτῆρά του, εἶχε περὶ πολλοῦ καὶ ἔσωσε καὶ αὐτὸς μὲ τὴν σειρὰν του τοῦτον, ἀπὸ τὰς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν δρασάσας ἐκεὶ ἐκδικητικῶς ἀνταρτικὰς Ὀμάδας.

Οὕτω ὁ σκληρὸς καὶ φονικώτατος πόλεμος συνεχίζεται εἰς τὸ θρυλικὸν ὄχυρὸν συγκρότημα Μπιζανίου, χωρὶς ἀτυχῶς, νὰ φαίνεται ἐγγύς, τὸ αἴσιον τέρμα αὐτοῦ. Αἱ ἀλλεπάλληλοι λυσσαλέαι ἐπιθέσεις τῶν γενναίων μας, προώθησαν μὲν τὰς γραμμὰς μας εἰς τὸ δεξιὸν κέρας, τὸ κυρίως δμως Ὀχυρὸν ἀμύνεται ἀποτελεσματικῶς. Ο στρατὸς μας, παρὰ τὰς τρομακτικὰς ἐν ἐκ τῶν σκληρῶν μαχῶν καὶ κρυπταγημάτων ἀπωλείας, διατηρεῖ ἀκμαιότατον τὸ ἡθικὸν του καὶ ἔχων πλήρη πεποίθησιν, δτι τὸ Ὀχυρὸν θὰ θραυσθῇ πρὸ τῆς χαλυβδίνης ὄρμης του, εἰς τὸ αὐτοσχέδιον τραγούδι του διερωτᾶται.

— Βρὲ Ἐσσάτ(η) παινεμένε στὴν Εύρωπη ξακουσμένε,
ἔως πότε θὰ ἀντέχης τὸ Μπιζιάνι νὰ κατέχης;

“Ηδη λήξαντος νικηφόρως τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Νήσους ἐθνικοῦ ἀγώνος, ὁ Στρατηλάτης Κωνσταντίνος μεταφέρει ἐκ Μακεδονίσσας εἰς τὸ Ἡπειρωτικὸν μέτωπον Μεραρχίας τινάς καὶ ἀναλαμβάνει, αὐτὸς οὖτος τὴν ἀρχιστρατηγίαν, τοῦ Κ. Σαπουντζάκη περιορισθέντος εἰς τὰ τοῦ

ύπαρχηγοῦ καθήκοντα. Είναι ήδη Ἰανουάριος. Ἡ Εἰς τὸ ἐν Ἐμίν Ἀγᾶ Στρατηγείον, ὑπὸ τὸ ωχρὸν καὶ τρεμοσβῆνον φῶς κανδηλιοῦ, μὲ κεκωφυῖαν τὴν σπονδυλικὴν στήλην, συσκέπτεται τὸ Ἐπιτελεῖον τὸ ἐλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἀποφασίζεται ἀντὶ τῆς κατὰ μέτωπον ἐπιθέσεως γίνη πολεμικὴ ἐνέργεια δι' ὑπερκεράσεως τοῦ ἔχθροῦ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μὲ παράκαμψιν τοῦ Ὀρεινοῦ ὅγκου Ὀλύτσικα, ἐνῶ ταύτοχρόνως ἄπασαι αἱ Πυροβολαρχίαι μας θὰ βάλλουν συνεχῶς τὸ ὁχυρὸν Μπιζάνιον. Ὁ ἔχθρὸς θὰ ὑπιθέσῃ δι τὴν ἀδιάλειπτος βολὴς Πυροβολικοῦ θὰ εἰναι τὸ προσίμιον γενικῆς ἐπιθέσεως τῶν πεζικῶν δυνάμεων κατὰ τοῦ ὁχυροῦ καὶ οὕτω θὰ ἔχῃ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν δυνάμεων του καθηλωμένον ἐκεῖ.

Υιοθετηθέντος καθ' ἄπασαν τὴν γραμμὴν του τοῦ νέου αὐτοῦ πολεμικοῦ σχεδίου, ἀποφασίζεται ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ τὴν 20ην Φεβρουαρίου. Νύκτωρ ἐκκινήσασας αἱ Μεραρχίαι, ὑπὸ παγερὸν ψῦχος διέρχονται ἐν πηκτῷ σκότει χειμάρρους, ἀνέρχονται ἀποτόμους κλιτεῖς, κατέρχονται βαθείας χαράδρας καὶ, νικώσαι ἄπαντα τὰ διὰ κάθεν ἄλλον ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια, παρακάμπτουσι τὸν χιονοσκεπῆ Τόμαρον καὶ περὶ τὴν ἕω εύρισκονται εἰς τὰς ἔχειρικὰς προφυλακὰς. Ὁ ἔχθρὸς, ἔχων πεποίθησιν εἰς τὸ φύσει ὁχυρόν του ἐδάφους, εἶχε διαθέσει εἰς τὸ δεξιὸν τῆς παρατάξεώς του οὐχὶ ἰσχυρὰς πολεμικὰς δυνάμεις. Αὕται, ἀφνιδιασθεῖσαι ἐκ τῆς ἀπροόπτου ἐκεῖθεν ἐπιθέσεως μας ὑποχωροῦν ἀτάκτως ἀλλὰ ἀνασυγκροτοῦνται καὶ ἀμύνονται ἀπεγγνωσμένως εἰς τὰ ὁχυρὰ Μανωλιάσας, Ἀγίου Νικολάου καὶ Δουρρούτης. Ποία ὅμως δύναμις εἶναι ἵκανὴ νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ἀκάθεκτον ἐλληνικὴν ὄρμὴν; Αἱ ἔχθρικοι δυνάμεις κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐγκαταλείπουσι τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ ἐκεῖ ὁχυρὰ αἱ ὑποχωροῦν ἀτάκτως πρὸς Ἰωάννινα. Ο εἰς Μπιζιάνι ἔχθρὸς, δεχόμενος ἀπὸ βαθυτάτης πρωΐας τὰ καταιγιστικὰ πυρὰ τοῦ πυροβολικοῦ μας, ἀναμένει ἐναγωνίως ἐκεῖθεν τὴν γενικὴν ἐπίθεσιν.

Μὰ «Ἄλλοῦ τὰ κακαρίσματα κι' ἄλλοῦ γεννοῦν οἱ κότες. Τὰ ἡρωϊκὰ τμῆματά μας, μὲ πρωτοπόρα τὰ λεοντόκαρδα εὔζωνικὰ τάγματα τῶν διοικητῶν τῶν Βελισαρίου καὶ Ἰατρίδου, φθάνουν μὲ τὸ λυκόφως εἰς τὰ κράσπεδα τῆς θρυλικῆς πόλεως, ὅπου ἐγκαθιστοῦν τὰς προφυλακάς των.

Ο ἀρχιστράτηγος Ἐσσάτ, ὅστις εἶχε τὸ στρατηγεῖον του μεταξὺ Μπιζάνιου καὶ Ἀγίανης Μπουνέλας εἰς θέσιν Πέτρα 68 πρωτῶν δι τὸ πάν ὥλετο δι' αὐτὸν, ἔσπευσε, ἀργὰ τὸ βράδυ, μὲ τὸ Ἐπιτελεῖον του νὰ εἰσέλθῃ εἰς Ἰωάννινα. Τοῦτο ἤθέλησε νὰ πράξῃ μετ' ὀλίγον καὶ ὁ ἀδελφός του συνταγματάρχης Βεχήπ, ὁ φρούραρχος τοῦ φρουρίου Καστρίτσα, ἀλλ' εὐρών τὴν ὁδὸν κατηλειμμένην ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν προφυλακῶν, ἡναγκάσθη διὰ βάρκας, μέσω τῆς λίμνης νὰ φθάσῃ εἰς Ἰωάννινα.

Τότε ὁ Ἐσσάτ ἐπεκοινώνησε μὲ τοὺς Ἰωαννίνοις Προξένους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ ἐζήτησε τὴν μεσολάβησίν των διὰ τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως εἰς τοὺς νικητάς Ἐκεῖ νοι προθύμως ἐδέχθησαν καὶ, συντάξαντες τὸ κατωτέρω ἔγγραφον, τὸ ἐπέδωκαν εἰς τὸν Ἐσσάτ. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀπηυθύνετο πρὸς τὸν Διάδοχον Κωνσταντίνον καὶ εἶχεν οὕτω :

«Ψηλότατε.

«Ημεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι Πρόξενοι, ὑπόβαλλομεν μετὰ σεβασμοῦ εἰς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα τὰ ἔξῆς: Ὁ διοικητὴς τῶν αὐτοκρατορικῶν στρατευμάτων ἐξοχώτατος Ἐσσάτ πασᾶς, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἀσκοπὸν αἴματοχυσίαν, μᾶς ἐπεφόρτισεν ὅτις παρέμβωμεν καὶ διευκολύνωμεν τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως.

Παρακαλομεν ὅθεν ὅπως διατάξῃτε νὰ πάυσουν αἱ ἔχθροπραξίαι. Ἀνάλογοι διαταγαὶ ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐσσάτ. Οἱ ὑπογεγραμμένοι θὰ ἥσαν ἴδιαιτέρως εύγνώμονες ἐὰν ἐγνώριζεν ἡμῖν ἡ Ὑψηλότης Σας διὰ μέσω κηρύκων τὰς ἀποφάσεις τῆς.

(Ἐπονται ὑπογραφαὶ τῶν Προξένων Ρωσίας, Αὐστρίας, Ρουμανίας καὶ Γαλλίας).

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο τῶν Προξένων ἀπέστειλεν ὁ Ἐσσάτ εἰς τὸν Διάδοχον Κωνσταντίνον διὰ τῶν ἀξιωματικῶν του Ραούφ βεη, ὀνεψιοῦ του καὶ Ταλαάτ βεη ὑπασπιστοῦ του. Τούτους συνώδευε καὶ Ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων. Ἐφθασαν ἐφ' ἀμάξις, φερούσης λευκὴν σημαίαν εἰς τὸ ἐλληνικὸν στρατηγεῖον τοῦ Ἐμίν ἀγᾶ. Τούτους παρέλαβεν ὁ ὑπίλαρχος Στάζκος καὶ τοὺς παρουσίασεν εἰς τὸν Διάδοχον τὴν 3ην πρωινήν. Ὁ Διόδοχος ἐδέχθη κατ' ἀρχὴν τὴν παῦσιν τῶν ἔχθροπραξιῶν καὶ τὴν ἀποστολὴν ἐντεταλμένων ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐπιτελείου διὰ τὰ περαιτέρω. Ὁ Ἐσσάτ, λαβὼν γνῶσιν τῶν διαμειφέντων, ἀπέστειλεν αὐθωρεὶ τὸν ἀδελφόν του Βεχήπ, συνταγματάρχην, ὅστις, ἐλθὼν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ συνταγματάρχου τοῦ Ἰππικοῦ Σούτσου, διεπραγματεύθη τὴν, ἀνευ δρῶν, παράδοσιν τοῦ ὁχυροῦ Μπιζάνι μετὰ τῶν παραπτημάτων αὐτοῦ καὶ τῆς θρυλικῆς πόλεως.

Τὴν ἐπομένην λοιπόν, ἥτοι τὴν 21ην Φεβρουαρίου, ἡμέραν Πέμπτην τὸ Σύνταγμα Ἰππικοῦ μὲ τὸν ἡρωικὸν συνταγματάρχην του Σούτσου εἰσῆλθε τὴν 10ην ὥραν εἰς τὴν θρυλικὴν πόλιν, ἐν μέσω φρενίτιδος ἐνθουσιασμοῦ τοῦ παραληροῦντος πλήθους. Οὗτος ἀνέλαβεν ἀμέσως τὴν στρατιωτικὴν διοίκησιν τῆς ἐλευθερωθείσης καὶ εἶς τὸ γαλανὸν πλεούσης πόλεως.

Ο νικητὴς Διάδοχος Κωνσταντίνος περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν ἐπιτελῶν του καὶ τοῦ ὑπεδόξου Διαδόχου εἰσέρχεται ἔφιππος εἰς τὴν ἐλευθερωθείσαν πόλιν τὴν ἐπομένην. Ἰδού πῶς περιγράφει τὰ τῆς ὑποδοχῆς αὐτόπτης μάρτυς, ὁ Εύάγελος Μπόγκας («ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ» ΤΕΥΧ. 106 σελ. 130).

«Οἱ ἐπίσημοι περίμεναν ἔξω τῆς πόλεως, ὅπου σήμερον ὁ Δημοτικὸς φόρος. Ὁ Ἀγγελος Τυπάλδος Φορέστης, Πρόξενος στὰ Ιωάννινα, ἀνέλαβε τὶς παρουσιάσεις. Ἡταν ὁ Μπιλίνσκυ, Γενικὸς Πρόξενος τῆς Αύστρουγγαρίας, ὁ Ντυσάπ τῆς Γαλλίας, οἱ Πρόξενοι τῆς Ἰταλίας, Ρωσίας, Ρουμανίας, ὁ Μητροπολίτης Γερβάσιος, ὁ Μουφτῆς καὶ ὁ Ραβίνος καὶ ὁ Τούρκος Δῆμαρχος Γιαγιάμπεης.

Στὴν παρουσίαση ὁ Διάδοχος ἔξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἔφιππος, ὅπως ἥρμοζε ἄλλως στὸ νικητή. Χάρις στὸ προνόμιο, ποὺ ἔχουν οἱ νεαροὶ τέτοιες ὁρες, ἐγὼ βρέθηκα μόνος ἐκεῖ καὶ μόλις δύο μέτρα ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ ἄλογό του. Καὶ ἔβλεπα κάθε φορά, ποὺ ἔσκυθε ἡ ἔδινε τὸ χέρι στοὺς παρουσιαζομένους, ιὰ πάλλεται ἔντονα ἡ καδιά του ἀπὸ συγκίνηση.

Στὴ θέση Τζαμὶ τῆς Καλούτσιας ἀκούσθηκε βόμβα ἀεροπλάνου. Ἡταν ὁ Ἐπίλαρχος τότε Ἀδαμίδης (Μετσοβίτης), ἔνας ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀεροπόρους μας, ποὺ ἔκανε πανηγυρικοὺς ἐλιγμούς πάνω ἀπὸ τὴν πομπή. Στὸ περιστύλιο τοῦ Τζαμιοῦ ἦταν πολλοὶ Τουρκογιαννίτες, ποὺ μὲ πρόσωπο ελιψανιασμένο κοίταζαν κατὰ τὸν οὐρανό. Εἶχαν καταφύγει στὸ Τζαμί τους ίκέτες γιὰ τὸ φόβος σφαγῆς, ποὺ δέν ἔγινε. «Ἐντέλλομα : ὅ πως εἰς τοὺς ἡττημένους πάντες ὡσὶ γενναῖοφρονεῖς ὡς ἀρμόζει καὶ δὴ εἰς πολεμήσαντας ὑπέρ ψηλοῦ ιδανικοῦ», ἔλεγεν ἡ διαταγὴ τοῦ Ἀρχιστρατήγου πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα. Στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλεως, ἡ ύποδοχή, ὅπως μαρτυροῦν καὶ οἱ φωτογραφίες, ἦταν ἀποθεωτική. "Υστερα ἀπὸ τὴ Δοξολογία στὴ Μητρόπολη καὶ στὴ δεξιῶσῃ, ὁ Διάδοχος καὶ οἱ Πρίγκηπες κατέλυσαν στὸ σπίτι τοῦ Σπυρ. Σακελλαρίου, λίγο πιὸ ἔδω ἀπὸ τὴν παλιὰ Ζωσιμαία...

Ο γενναῖος πράγματι ύπερασπιστὴς τοῦ Μπιζανίου ἀρχιστράτηγος Ἐσσάτ πασᾶς, οὐτινοὶ οἱ πρόγονοι ἡσαν ἔξωιόται ἔλκων τὴν καταγωγὴν ἐκ Ζαγορίου καὶ ἐκ τοῦ γένους τῶν Γλυκέων, γνωστῶν τυπογράφων τοῦ προπαρελθόντος αἰώνος εἰς Βενετίαν, τοῦ ὅποίου τὴν εὐγένειαν καὶ καλωσύνην δικαίως ἔγκωμιάζει ὁ Εύαγγελος Μπόγκας, ὁ κατὰ τὴν πολύμηνον πολιορκίαν μὴ ἐπιτρέψας εἰς τοὺς λιμοκτονοῦντας στρατιώτας του οὔτε τρίχα Γιαννιώτικη νὰ θίξουν, ὁ ἀποδούς χάριν, κατόπιν ἐπεμβάσεως τοῦ Κωνσταντίνου, συμμαθητοῦ καὶ συσπουδαστοῦ του εἰς τὴν εἰς Βερολίνον Σχολὴν Πολέμου εἰς τὸν Μέγαν τῆς Ηπείρου Δεσπότην, τότε Βελλάς καὶ Κονίτσης ἀοίδημον Σπυρίδων α., καταδικασθέντα ὑπὸ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοδικείου εἰς θάνατον διὰ τὴν μεγάλην του ἐθνικήν δρᾶσιν, προσέρχται ἡττημένος καὶ παραδίδει τὸ ξίφος του, 33 χιλιάδας στρατιώτας αἰχμαλώτους μετὰ χιλιάδος ἀξιωματικῶν, 200 πυροβόλα παντὸς διαμετρήματος καὶ ἀνυπολογί-

του ἀξίας πολεμικὸν ύλικόν εἰς τὸν νικητὴν Ἀρχιστράτηγον Κωνσταντίνον. Οὗτος γενναιοφρόνως φερόμενος καὶ ἐκτιμῶν τὴν μαχητικὴν ἀξίαν τῶν ἡττηθέντων, ἐπιτρέπει εἰς τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ἀξιωματικούς, ἵνα καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας των φέρωσι τὰ ξίφη των. Ἰδοὺ ἡ παροιμιώδης Ἑλληνικὴ εύγένεια καὶ ἴπποτισμός !

* *

Τὸ ἔργον τοῦ νικητοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ δὲν ἐτελείωσεν. Ἐχθρικὰ τμήματα στρατοῦ κατέχουν εἰσέτι πολλὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις τῆς Ἑνιαίας καὶ ἀδιαιρέτου Ἡπείρου

Μετὰ μακρὰν ἀναάπαυλαν, ὁ στρατός μας ἐλευθερώνει τὴν ώραίαν Κόνιτσαν, τὸ πολιτισμένον Πωγώνι, τὸ γραμματισμόν του 'Ζαγόρι.

Τὴν ἴδιαν ἡμέραν ποὺ εἰσῆλθεν εἰς Ιωάννινα ὁ Διάδοχος, ἡλευθερώθη ἡ Παραμυθιά, Μαργαρίτη Φλιάτες καὶ Ἡγουμενίτσα. Τὴν 25ην τὸ Λεσκοβίκιον καὶ ἡ Πρεμετή, ὑπὸ τῆς Ηλιης Μεραρχίας, τὸ Ἀργυρόκαστρον τὴν 3ην Μαρτίου, οἱ Ἀγιοι Σαράντα καὶ τὸ Δέλβινον τὴν 4ην Μαρτίου. Πρὸ τοῦ Ἀργυροκάστρου εἰς Κακαβιὰν συνήφθη τὴν 2αν Μαρτίου μάχη μεταξὺ προελαυνόντων τμημάτων μας καὶ τοῦ ὑποχωροῦντος ἐχθροῦ, καθ' ἓν συνελήφθησαν αἰχμαλωταὶ δύο δύο τουρκικὰ τάγματα μὲ 30 ἀξιωματικούς.

Τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ὡδήγησεν εἰς Ιωάννινα λόχος εὔζωνων, ὡς γράφει χρονογράφος τῆς ἐποχῆς. «Ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη ὑπεδέχθη τοὺς γενναῖους εὔζωνους ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ. Οἱ εὔσταλεῖς εὔζωνοι, τρογουδοῦντες, διέσχισαν τὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως μὲ τοὺς αἰχμαλώτους εἰς τὸ μέσον, ἐνῶ πανταχόθεν ἐνθουσιασμέναι ζητωκραυγαὶ τοὺς ὑποδέχονται : «Ζήτωσαν οἱ γενναῖοι εὔζωνοι ! Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός !» Οὕτω κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου δεκατημέρου τοῦ Μαρτίου εύρεθη ἡλευθέρα πλέον ἀπασχὴ Ἡπείρος, ἡ δὲ ἀνδρεία τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐστησε τὴν ἔνδοξον γαλανόλευκον ὑπεοηφάνως κυματίζουσαν εἰς τὸ ὕφωμα Τρία Αύγα πέραν τοῦ Τεπελενίου.

Τιμὴ καὶ δόξα ἀνήκει εἰς τοὺς ἥρωας Μπιζανάχους, τοὺς χαρίσαντας εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἡπειρώτας, τὸ πολυτιμώτατον ἀγαθόν, τὴν ἐλευθερίαν. Ἡ Πατρὶς ἔστααι πρὸς αὐτοὺς αἰωνίως εὔγνωμων, ἀνθ' ὧν ὑπέρ τοῦ μεναλείου της ἀπειργάσθησαν. Κλίνομεν εὐλαβές γόνυ πρὸ τῶν ιερῶν σκιῶν τῶν ἀθανάτων νεκρῶν, ὧν τὰ ἡγιοσμένα λείψανα εύρισκονται εὐλαβῶς ἐναποτεθεῖμένα εἰς τὸ Μαυσωλεῖον Φιλιππιάδος, ἐνῶ υγχρόνως αἰσθανόμεθα λύπην καὶ κατεχόμεθα ἀπὸ δικαίων ἀγανάκτησιν διὰ τὴν ἀχαριστίαν, ἀναλγησίαν καὶ ἀναισχυντίαν τῶν συμμάχων μας, καταδικασάντων εἰς τὴν πλέον σκληρὰν καὶ ἀνυπόφορον Ἀλβανικὴν δουλείαν, τὸ πέραν τοῦ Αώου καὶ Κακαβιάς Ἑλληνικώτατον Ἡπειρωτικὸν τμῆμα, τὸ διὰ ποταμῶν αἴματος Ἑλληνικοῦ τρὶς βαφὲν καθαγιασθέν.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ—ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ—ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΙΑΙ

Τπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ἀνετέθη ἡ τεχνικοοικονομικὴ μελέτη σκοπὶ μότητος διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης — Βεροίας — Κοζάνης — Νεαπόλεως — Κονίτσης — Ἡγουμενίτσης, εἰς τὴν Τεχνικὴν Έταιρίαν ΤΕΧΝΙΚΟΝ Ἀθ. Λουκᾶτος. Ἡ μελέτη αὐτὴ θὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ χρηματοδότησις ὑπὸ τῆς Διεύθυνσις Τραπέζης. Νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν ὑψίστης σημασίας ἡ ἀνωτέρω ἐθνικὴ ὁδὸς ἔγει τεθῇ πρώτῃ.

«Βάσει τῶν στοιχείων τῆς ἐκπονηθείσης ἐκθέσεως τὸ «ΤΠΕΔΑΦΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΤ», ὑπὸ τῶν εἰδικῶν τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν Ὑπεδάφους, δι’ ἀναθέσεως ὑπὸ τῆς Υ.Π.Α.Η., καὶ τνῶν νεωτέρων ἐρευνῶν ὑπὸ τῆς ἴδιωτικῆς πρωτοβουλίας, εἰς τὴν Ν.Α. πλευρὰν τοῦ ὁρούς Σμόλικα, ἔγένοντο, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Γραφείου Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων κ. Μ. Σπύρου Χημικοῦ, δειγματοληπτικαὶ ἔρευναι εἰς τὰς πλέον ἐμφανεῖς θέσεις τῶν ὡς ἄνω ἐκ τάσεων, αἱ δοποῖαι ἐκτείνονται μεταξὺ τῶν χωρίων Πάδες καὶ "Αρματα τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης.

Αντιπροσωπευτικὰ κατὰ τὸ δυνατὸν, δεῖ γιατα τῶν διαπιστωθέντων μεταλλευμάτων χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ κυρίως τῆς διαπιστωθείσης φλεβὸς χαλκοπυρίτου μετὰ σιδηροπυρίτου εἰς μικρὸν πάχος παρὰ τὴν Β.Δ. πλευρὰν τοῦ χωρίου "Αρματα, ἀναλυθέντα, ἀπέδωσαν ἵκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς περιεκτικότητός των εἰς χαλκόν, κειμενομένης ἀπὸ τοῦ ποσοστοῦ 1,5 ο)ο ἔως τοῦ ἵκανοποιητικοῦ 11 ο)ο καὶ τοῦ καταπληκτικοῦ 22,81 ο)ο.

Δεδομένου ὅτι αἱ ἔρευναι εἰς τὴν περιοχὴν κατέληξαν εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι ὑφίστανται τινὰ τῶν δρυκτῶν τῶν βαρέων μετάλλων καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι

εἰς αὐτήν, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς γεωλογίας, δὲν λείπουν αἱ γεωλογικαὶ μεταλλευτικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν ὑπαρξίαν καὶ ἀποθεμάτων τῶν κοιτασμάτων τῶν δρυκτῶν αὐτῶν ἐντὸς τοῦ ὑπεδάφους τῆς, μένει διὰ τὴν Ὑπηρεσίαν ἡ διαπίστωσις ὅτι ὑφίστανται ἀποθέματα ἵκανὰ νὰ στηρίξουν τὴν οἰκονομικῶς ἀποδοτικὴν λειτουργίαν ἐνὸς μεταλλείου χαλκοῦ.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἡ Υ.Π.Α.Η. προέβη εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας καὶ ἐπρογραμμάτισε διὰ τὸ νέον οἰκονομικὸν ἔτος τὴν ἄφιξιν εἰς τὸν χῶρον τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τῶν κοιτασμάτων τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν Ὑπεδάφους τῆς χώρας μας διὰ τὴν ἐμπεριστωμένην ἔρευναν τῆς περιοχῆς καὶ τὴν ἐκπόνησιν τῆς ἀπαιτουμένης θετικῆς ἡ ἀρνητικῆς κοιτασματολογικῆς μελέτης διὰ τὰς ἐντοπισθείσας ἡ ἄλλας θέσεις τῆς περιοχῆς.

Δὲν διαφεύγει τῆς προσοχῆς τῆς Ὑπηρεσίας ὅτι, ἡ ἐνδεχομένη λειτουργία ἐνὸς μεταλλείου εἰς τὴν περιοχὴν καὶ ἡ τοιαύτη ἐνὸς ἐργοστασίου ἐμπλουτισμοῦ τοῦ μεταλλεύματος, θὰ ἀποτελέσουν τὸν οὖσιώδη παράγοντα τῆς ἀναπτύξεως τῆς κοιλάδος τοῦ Ἀώου ἐνῷ παραλλήλως, οὕτω, θὰ δημιουργηθῇ ὁ ἀναγκαῖος πυρὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν σειρᾶς συστηματικῶν ἔρευνῶν ἐπὶ τοῦ μεταλλοφόρου δρεινοῦ δγκού τοῦ Σμόλικα πρὸς δλας τὰς πλευρᾶς του».

Απενεμήθη δ ἀργυροῦ σταυρὸς Γεωργίου Α' εἰς τοὺς ἔξῆς συμπατριώτας. Εἰς τὸν ἔφημέριον Ἀηδονοχωρίου αἰδεσιμώτατον κ. Σ. Παπαπορφυρίου, εἰς τὸν Δημοτικὸν Σύμβουλον Κονίτσης κ. Νικ. Χατζῆν, εἰς τὸν Πρόδρομον Κοινότητος Ἀγ. Παρασκευῆς κ. Νικ. Χαρισιάδην, καὶ εἰς τὸν γηραιὸν συνταξιοῦχον δημοδιδάσκαλον Πληκατίου κ. Ἡλίαν Στεργιάδην.

Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν ἔφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὸ διάταγμα 1δρύσεως Κτηνιατρείου εἰς τὴν Κοινότητα Ἀγίας Παρασκευῆς.

Τέταρτη Διάσκεψη των Αποκριάτων

(Τοῦ μονίμου
ἀνταποκριτοῦ
μας)

ΔΙΑΦΟΡΑ

ἡ Ὀρειβατικὴ ὁμάδας Κονίτσης ἔξεδραμε εἰς
Μονὴν Στομίου- Καλογερικὸν.

Τὴν 6-2-1966 ἡ αὐτὴ ὁμάδας ἔξεδραμεν εἰς
Καθάσιλλα.

Τὴν 30-1-66 ἐτελέσθη εἰς τὸν ἐνταῦθα κα-
θεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἅγίου Νικολάου τὸ καθι-
ερωμένον ἐτήσιον μνημότυνον ὑπὲρ τῶν ἀει-
μήνστων εὔεργετῶν καὶ δωρητῶν τῆς πόλεως
Κονίτσης.

‘Ομοίως τὴν 30-1-66 ἡ ποδοσφαιρικὴ μας
ὁμάδας ΠΙΝΔΟΣ συνηντήθη εἰς Κωστακιοῦς
Ἀρτῆς μετὰ τῆς ἐκεῖ τοπικῆς Ὁμάδος ἡτη-
θεῖσα μὲ τέρματα 4-1.

.. ‘Ο ἐκ Πλαγιᾶς (Ζέρμας) κ. Δημήτριος Ι.
Δεσποτούλης ἐκέρδισεν διὰ τοῦ ὑπ’ ἀριθ. 74
631 (σειρὰ 22 λαχνοῦ τοῦ λαχείου Συντακτῶν
διαμέρισμα ἀξίας 425.700 δραχμῶν ἐπὶ τῆς
ὅδοῦ Ἰλισσοῦ καὶ Σινώπης 26 εἰς Ἀθήνας.

Τὴν 3.2.66 πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ἐπιθεωρη-
τοῦ Δημοτικῶν Σχολείων Κονίτσης κ. Βασι-
λείου Μπάρμπα, ἐγένετο εἰς τὸ χωρίον Μά-
ζιον τοπικὸν παιδαγωγικὸν Συνέδριον εἰς τὸ
ὅποῖον ἔλαθον μέρος οἱ δημοδιδάσκαλοι καὶ
διδασκάλισαι τῶν χωρίων Καθάσιλα, Ἡλιορ-
ράχη, Μάζι, Ἀετοπέτρας, Καλόβρυση, Μελισ-
σόπετρα, Ἀηδονοχώρι, καὶ Μολυβδοσκέπαστος

Τὴν 6-2-66 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Πνευμα-
τικῆς Στέγης Κονίτσης, ἐνώπιον πυκνοῦ καὶ
ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, ἐδόθη διάλεξις διωργα-
νωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ε.Η.Μ. καὶ τοῦ ἐνταῦθα πα-
ραρτήματός της, μὲ ὅμιλητὴν τὸν φιλόλογον-
Λογοτέχνην κ. Δημήτριον Σιωμόπουλον Διευ-
θυντὴν τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς Ἰωαννίνων, μὲ
θέμα «Ἡ παιδεία στὰ Γιάννενα τὸν περασμένο
αἰῶνα».

Τὴν 6-2-66 ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδας Κονίτσης
ΠΙΝΔΟΣ συνηντήθη εἰς Ἀρταν μετὰ τοῦ ΕΕ-
ΝΙΚΟΥ Φιλιππιάδος καὶ ὁ ἄγων ἔληξεν μὲ
ισοπαλίαν 0-0.

Ἐτοποθετήθη εἰς Ἐπαρχίαν Κονίτσης ὁ κ.
Δημ. Β. Ζδράβος

Τὴν 9-2-66 εἰς τὸ ἐνταῦθα γήπεδον ἔλαθε
χώρων φιλικὴ ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μετα-
ξὺ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ παικτῶν τῆς ΠΙΝΔΟΥ καὶ
τῶν παλαιμάχων (ἐν ἀποστρατείᾳ) τοιούτων
μὲ ἀποτέλεσμα 5-3 ὑπὲρ τῶν νεαρῶν.

Τὴν ὁμάδα τῶν παλαιμάχων ἀπετέλεσσον οἱ
κ.κ. Εὐθύμιος Παπακωνσταντίνου, Χριστόδου-
λος Κοτύλιας, Κων/νος Ρούσης, Χριστόφ. Τσού-
τσης, Ἰωάννης Γκιώκας, Κων/νος Κυρίτσης
Ἀποστ. Παπαμιχαὴλ, Διονύς. Εύαγγελου, Δημ.
Ζδράβος, Γεώργ. Σκούφιας, Δημ. Δημόπουλος,
καὶ Γεώργ. Νικολόπουλος.

‘Ο Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πλαγιᾶς ὑπέ-
βαλεν ὑπόμνημα πρὸς τὴν Νομαρχίαν διὰ

τοῦ ὅποίου ζητεῖ τὴν μεταφορὰν τοῦ κατοισ-
θαίνοντος χωρίου του εἰς τοποθεσίαν παρὰ
τὴν γέφυραν Σαρανταπόρου, καὶ ὅχι εείς τὴν
προκριθείσαν «Κρούσιαν» ἢ ὅποια εἶναι ἐν-
τελώς ἀκατάληλος.

Τὴν 13-2-66 διεεξήχθη ἐνταῦθα ποδοσφαι-
ρικὸς ἄγων μετεαξὺ Πίνδου Κονίτσης καὶ Παν-
λευκαδιακοῦ Λευκάδος μέ ἀποτέλεσμα 2—1
ὑπὲρ τῆς Πίνδου.

Ἐπίσης τὴν 13-2-66 εἰς τὴν Λέσχην Ἀξιω-
ματικῶν ἐδόθη Ἀποκριάτικη ἑορτὴ εἰς τὴν ὁ-
ποίαν προσῆλθον μεταφιεσμένοι οἱ μικροὶ μα-
θηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Δημοτικῶν Σχολεῖων
συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν γονέων καὶ κηδεεμόνων
των.

‘Η βιβλιοθήκη Κονίτσης ἐφωδιάσθη μὲ κι-
νηματογραφικὴν μηχανὴν 16 χιλιοστῶν (δόμι-
λοῦσαν), καὶ ἥρχισαν νὰ προβάλλονται ἐντὸς
τῆς παρακειμένης αἰθούσης διαλέξεων τῆς
Πνευματικῆς Στέγης ταινίαι.

Κατόπιν ἐκλογῶν ἀνεδείχθησαν, Πρόεδρος
τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ἰωαννι-
νοῖς Συλόγου τῶν ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης
«ΕΝΩΣΙΣ» δ. κ. Ἀριστοκλῆς Πύρρος, Ἀντι-
πρόεδρος δ. κ. Νικ. Παπαδημητρίου, Γεν. Γραμ-
ματεὺς δ. κ. Χρ. Γκάσιος, Ταμίας δ. κ. Ἀθ. Κα-
τσένης, καὶ μέλη οἱ κ.κ. Βασ. Ρόζος καὶ Σε-
ραφεὶμ Φράγκος.

‘Αφίχθη δ. Διευθυντὴς τοῦ ὑποκαταστήματος
Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἰωαννίνων κ. Χρ. Σιώρης,
όσχοληθεὶς μὲ προκαταρτικὰς ἐργασίας σχε-
τικὰς μὲ τὴν μελετωμένην ἴδρυσιν ὑποκαταστή-
ματος Ἐθν. Τραπέζης καὶ εἰς τὴν πόλιν μας.

Τὴν 15-2-66 ἐγένετο εἰς Μπουραζάνι συγκέν-
τρωσις τῶν γεωργῶν τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁ-
ποίαν παρέστησαν δ. διευθυντὴς Γεωργίας Ἰ-
ωαννίνων κ. Βλάχος, καὶ οἱ τμηματάρχαι- γεω-
πόνοι κ.κ. Χρ. Παπαστυλόπουλος, καὶ Σπυρ. Πανταζόπουλος ὅστις ὡμίλησεν πρὸς τοὺς συγ-
κεντρωθέντας ἀσχοληθεὶς εἰδικῶς μὲ τὸν ἀνα-
δασμὸν καθὼς καὶ δ. Ἐπαρχιακὸς Γεωπόνος
Κονίτσης κ. Σωτήριος Γιαννηκώστας.

‘Αφίχθη καὶ ἀνέλαβεν τὰ καθηκοντά του ὁ
νέος Διευθυντὴς τοῦ Ἐθν. Ὁρφανοτροφείου
Ἀρρένων κ. Νικόλαος Παππᾶς, καταγόμενος ἐξ
Ἀγίου Κοστᾶ Πωγωνίου.

Τὸ καρναβάλι ἐφέτος στὴν Κόνιτσα ἑορτάσ-
θηκε, ἔν διαθέσιν τὸν ἀρχικόν τοῦ οἶκον της
χρόνια, ἀλλὰ πάντως μὲ ἀρκετὸ κέφι καὶ εύ-
θυμία, καὶ λίγο- πολὺ μὲ τὴ συμμετοχὴ δλων
τῶν Κονιτσιωτῶν.

‘Απὸ τὴν πρώτη Κυριακὴ (τῶν Ἀπόκρεω),
καὶ ἐνωρίτερα ἀκόμη, ἀρχισαν νὰ κάνουν τὴν
ἐμφάνισίν των οἱ μεταφιεσμένοι (μασκαράδες)
τὶς νυκτερινὲς ὥρες καὶ νὰ τριγυρνοῦν στὶς
γειτονίες καὶ στὰ φιλικὰ τῶν σπήτια. Τὸ ὡραῖ-
ον φῦλον φυσικὰ- ὅπως συμβαίνει στὰ τελευ-
ταῖα ἔτοῦτα χρόνια εἶχε πάντα τὴν πλειοψη-
φία καὶ πρωτοπορεία.

Τὴν τελευταία Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς δ. Ομιλως
τοῦ ἀρχικαρναβαλιστοῦ Παγουρτζῆ, περὶ τοῦς
25-30 μεταμφιεσμένοι, ἔκανε τὴν ἐμφανισή του
στὴν Κεντρικὴ ἀγορὰ ὅπου καὶ ἔχόρεψαν ἐπὶ

άρκετές ὥρες ἐνώπιον πολλῶν θεατῶν.

Κατόπιν ἀνέβηκαν καὶ ἔχορεψαν καὶ στὴν "Ανω Κόνιτσα στὶς Καρυὲς ὅπου ἐκάικε διπλαράδοτος ἔλατος μαζὶ μὲ πολλὰ ξύλα καὶ κέδρα καὶ διασκέδασαν σχεδὸν ὅλοι οἱ ἀπόνω Κονιτσιώτες μὲ τὴν συνοδεία λαϊκῶν όργάνων Πρῶτος ἄνοιξε τὸν χορὸν διπλαράδος. Παν. Ζαχαράκης καὶ τελευταῖος σχεδὸν τὸν ἔκλεισε διπλαράδος Πέτρος Ρεντζούλης διόποιος ἀφοῦ ἔθισεν δεόντως εἰς τὸν βάκχον ἀνεριχήθη σὸν αἴλουρος καί... ἔχορευσε ἐπάνω εἰς τὸν μισοκαμένο ἔλατο ἐνῷ τὰ παιδιὰ καὶ οἱ ἀπειράριθμοι μασκαράδες ὡρύοντο καὶ ἔξεπεμπον κραυγὰς θράμβου. Ο δὲ κοσμαγάπητος ἡλεκτρολόγος κ. Κ. Ζαχαράκης διπλαράδος Καραβάνας ἐπρωτεύτησεν εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ ἔλατου καὶ ἐτοποθέτησεν καὶ φῶτα ἐπὶ τῆς πλατείας διὰ νὰ μὴν εἴμαστε ὅπως ἄλλοτε στὰ σκοτεινὰ. Ἐπίσης οἱ κ.κ. Ν. Τσιγκούλης, Κ. Κυρίτσης, Α. Μάντσκας, Γ. Ζαχαράκης, Γ. Δάφλης, Γ. Λούδας, Π. Ζδράθος κλπ. συμετεῖχον εἰς τὴν κοπήν, μεταφορὰν καὶ στολισμὸν τοῦ ἔλατου ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἀνόρια καὶ κοοίτσια τῆς συνοικίας ποὺ ἐκουβάλησαν τὰ κέδρα. Τὸ γλέντι ἐδῶ στὸν ἔλατο ἐκράτησε ἕως τὰς πρωινὰς ὥρας.

Καὶ εἰς τὴν Κάτω Κόνιτσαν ἐπίσης ἀνάψανε φωτιές μὲ πολλὰ κέδρα. Παραλληλα ἐδιοργανώθη καὶ ἀποκριάτικο πάρτυ τῶν νέων τῆς Κονίτσης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Θεοφάνη Λώλου, καθὼς καὶ ἀποκριάτικη χοροεσπερίς εἰς τὴν Λέσχην Ἀξιωματικῶν εἰς τὴν ὅποιαν παρευρέθησαν καὶ πολλοὶ Κονιτσιώτες.

Τὴν δὲ Καθαροδευτέραν ἐβγῆκαν ὅλοι οἱ Κονιτσιώτες ἐν σώματι εἰς τὴν ἐξοχικὴν τοποθεσίαν τῆς Ἀγίας Βαρβάρας ὅπου ὅμως δὲν ἔλαθον χώριαν λαϊκοὶ χοροί.

Τὴν 20-2-66 ἐδόθη εἰς τὴν ἐνταῦθα Πνευματικὴν Στέγην ἐνώπιον πολυπληθοῦς καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκοοαποίου, ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ ἐνταῦθα 583 Τάγματος ἀντισυνταγματάρχου κ. Χαραλάμπου Πολίτου Διάλεξις μὲ θέμα «Ἡ δόμοιογένεια καὶ ἡ ιστορικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς».

Ο Διευθυντὴς μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐνταῦθα ὑποκαταστήματος Α.Τ.Ε. καθὼς καὶ δικ. Δήμαρχος μετ' ἄλλων συμπολιτῶν μας συνδεύμενοι καὶ ὑπὸ μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν, ἐπιβαίνοντες ἐκδρομικοῦ Ποῦλμαν μετέβησαν εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Καρναβάλου Πατρῶν.

Τὴν ἐσπέροαν τῆς 29-2-66 ἐδόθη εἰς Ιωάννινα καὶ ἐντὸς τοῦ ἐξοχικοῦ κέντρου «Καλλιθέα» μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἡ καθιερωμένη ἀποκριάτικη χοροεσπερίς του ἐκεῖ τμήματος τοῦ Συνδέσμου Βούρμπιανης.

Η κα Χαρίκλεια Χ. Πολίτου σύζυγος τοῦ Διοικητοῦ τοῦ ἐνταῦθα 583 τάγματος Πεζικοῦ ἐδώρησεν εἰς τὸν Ιερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Νικολάου τέσσαρας ωραιωτάτας ἐπιχρύσους κανδήλας τοποθετηθείσας ποὺ τοῦ τέμπλου. Ο μοίως καὶ ἡ κα Ελένη Φλώρου ἐδώρησεν τὰς δύο πολυτελεῖς κανδήλας τῶν προσκυνηταρίων.

Τὴν 19-2-1966 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν οἱ Α.Μ. οἱ Βασιλεῖς. Ωραῖος Καιρὸς Μεγάλη συγκέντρωση κόσμου ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τὴν Ἐπαρχίαν, εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν.

Τοὺς Βασιλεῖς συνόδευαν οἱ κ.κ. Νομάρχης

Ιωαννίνων, οἱ Βουλευταὶ Δερδεμέζης καὶ Λώρας, δικηγοροὶ τῆς 8ης Μεραρχίας κλπ.

Προσφώνησις ἀπὸ τὸν Δήμαρχον Κονίτσης. Προσφορὰ ἀνθοδέσμης, καὶ προσφορὰ ὑπὸ τοῦ Δήμου ἀργυροῦ Δίσκου λαϊκῆς τέχνης μὲ παράστασιν τῆς Γεφύρας τοῦ Αώου.

Ἐψάλη ἐπίσημος δοξολογία εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐπηκολούθησε κάθιδος τῶν Α.Μ. πεζῆ μέχρι τοῦ Δημαρχείου. Ἐκ τοῦ ἔξωστου τοῦ Ἐπαρχείου αἱ Α.Μ. παρηκολούθησαν λαϊκοὺς χοροὺς κοριτσιῶν τῆς ἐπαρχίας μὲ τὰς τοπικὰς στολὰς, Εἰς τὴν Λέσχην Ἀξιωματικῶν παρετέθη πρόγευμα. Ἐπηκολούθησεν ἐπίσκεψις εἰς Ἐθνικὸν Όρφανοτροφείον, διπου διευθυντὴς κ. Παππᾶς Τοὺς προσεφώνησε, καὶ εἰς Αναγνωστούλειον, διπου Τούς ἔξενάγησαν οἱ κ.κ. Δοαγούμης, Γερουλάνος, Μασιούρας καὶ Ν. Τζόρας.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των ἐπεσκέφθησαν τὸ Τυροκομεῖον καὶ τοὺς παρέπεμψεν πλῆθος κόσμου.

ΑΦΙΞΙΣ—ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Αφίχθησαν ἐξ Αθηνῶν οἱ κ.κ. Βασίλειος Μουρελάτος, Νικ. Α. Φλώρος, Βασ. Δερβένης, καὶ Πέτρος Γαλδέμης διαγ)τῆς τοῦ Ηπ. Μέλλοντος, Κ. Ρούσης, Κ. Φλώροος, Γ. Παπαχρηστίδης, καὶ Ιωάν. Μανουσαδάκης, ἐκ Καρδίτσης δικ. Γ. Στεργίου.

Ανεχώρησαν δι' Αθήνας οἱ κ.κ. Θωμᾶς καὶ Ιωάνης Τσιαλιαμάνη. Διὰ Πτολεμαΐδα δὲ ἐκ Παλαιοσελίου ἀνθυπολοχαγὸς κ. Βασίλειος Πριμικύρης, διὰ φλώριναν (μετατεθεὶς) δικ. Αθαν. Μάνος ἐκπαιδευτικὸς τοῦ Ε.Ο. Αρένων Κονίτσης.

Διὰ Φανάρι Καρδίτσης δικ. Νικόλαος Μωραΐτης Είρηνοδίκης, μετατεθεὶς.

Διὰ Ιωάννινα δικ. Οδ. Σκούρτης τέως συιβολαιογόαφος Κονίτσης.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο ὑπομηχανικὸς Τ.Υ.Δ.Κ. Κονίτσης ἐγένετο πατὴρ ἄσοενος τέκνου.

ΓΑΜΟΙ - ΜΝΗΣΤΕΙΑΙ

Ἐτελέσθησαν τὴν 13-2-66 οἱ γάμοι τοῦ κ. Θεοδώρου Ρέβα μετὰ τῆς δίδος Χαρίκλειας Γεωργίου ἐκ Καβασίλων.

Τὴν 17-2-66 τοῦ κ. Θωμᾶ Τσάγκα ἐκ Μαζίου μετὰ τῆς δύοχωίου του δίδος Αλεξάνδρας Ρίζου, καὶ τὴν 20-2-66 τοῦ κ. Εύαγγελου Σ. Σσελίφη ἐκ Τραπέζης (Βρανίτσης) ὑπενωμοτάρχου μετὰ τῆς δίδος Αλίκης Παπακωνσταντίνου διδασκαλίσης ἐκ Παπαδάτων Πρέβεζης.

Αντήλλαξαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου δικ. Γεώργιος Κ. Τζάλας μετὰ τῆς δίδος είρηνης Γ. Παπαμιχαήλ, καὶ δικ. Αλέκος Κοτύλιας μετὰ τῆς δίδος Τούλας Βάσου ἐκ Πάργας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν τὴν 31-1-66 εἰς Ιωάννινα ἡ Ελένη χήρα Αθαν. Παπαγεωργίου ἐτῶν 81 καταγομένη ἐκ Βουρμπιάνης, καὶ τὴν 30-1-66 εἰς Κόνιτσαν ἡ Λαμποινή, σύγ. Αριστείδου Ζούνη ἐτῶν 60 ἐξ Οξυάς (Θεοτούκου)

Τὴν 4-2-66 ἀπεβίωσεν διδάσκαλος τοῦ Α' Δημοτικοῦ Σχολείου Κονίτσης καὶ πρώην Χιονιάδων Λάζαρος Νούσιας εἰς ἡλικίαν 30 ἐτῶν.

Τὴν 22-2-66 ἀπεβίωσεν εἰς Καστανέαν εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν δικ. Εύθυμιος Καλησοώρας.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οι έπιθυμοῦντες νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατωτέρω κατάλογον παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθυνθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος Ἀργιάννης, Ἀσκληπιοῦ 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ. Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
Ἰωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, Ἀλεξ. Σούτσου 5,
τηλ. 613-661.
Ναπολέων Μπάρκης, Ἀκαδημίας 63, 632-595
Νίκος Πύρρος, Ἐμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος,
Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746
Εύάγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55,
Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072
Νικόλ. Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος,
Στούρναρα 49, τηλ. 614-691
Παντελῆς Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. Ἀντωνίαδου 1, τηλ. 815-850
Βασίλ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος - Παθολόγος. Βορείου Ἡπείρου 114, τηλ. 841-662
Φώτιος Γουσγούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116,
τηλ. 616-563
Νικόλ. Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης Ὁκτωβρίου
242, τηλ. 813-664
Ἀριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ.
Φρειδερίκης 40, Περιστέρι, τηλ. 571-612
Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ Ἀκρίτα
15, τηλ. 641-872
Χαρ. Κούσιος Παθολόγος, Πατρ. Ἰωακείμ 45,
τηλ. 722-507
Μιχ Μηλίγκος, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκαλιστήρη 18, τηλ. 874-568
Φώτης Μπαρᾶς, Μαιευτήρ-Γυναικολόγος, Ὁμήρου 58, Τηλ. 623.210
Ἀνδρέας Μπούζας ὄφθαλμίατρος Σκουφᾶ 59
τηλ. 611.172
Ἰωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος—Ἀναισθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664
Νικόλαος Τράντας, ὄφθαλμίατρος—Ὑφηγητ.,
Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812-717
Βασίλειος Χρήστου, Ἀκτινολόγος, Κανάρη 19,
τηλ. 611-391
Χρῆστος Χρήστου, Χειρουργὸς, Λιβίνη 4 (τέρμα Ἰπποκράτους), τηλ. 647-765
Τάκης Γούσιας, Ἰατρὸς—Χειρουργὸς
Βασ. Σοφίας 37, τηλ. 716-090
Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος—Καρδιολόγος, Κύπρου 72, τηλ. 845-593
Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος—Καρδιολόγος,
Ἀραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀρ. Πύρρος,
Νικ. Πύρρος
Σερ. Φράγκος
Κωσ. Φρόντζος
Κωσ. Λαζαρίδης
βρίου 75

όδος Μπότσαρη
» »
» Καπλάνη
» Μπότσαρη
» 28ης Ὁκτω-

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη Ἀδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Εύάγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ. 613-508
Φούλα Κρέμου, Γ. Καρύτση 10, Τηλ. 229.542

ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ—ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κ.λ.π.

Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σοφίας 133, τηλ. 662-893

Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου
22, τηλ. 531-428

Γεώργιος Ράγκας, Πολ. μηχανικός, Σωκράτους
59, τηλ. 520-719

Γκόσιος Ὁρέστης, πολ. μηχανικός, Πλ. Ὁμονοίας 9, τηλ. 529-637

Κων)τίνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, Ἀριστείδου 10, τηλ. 234-225

Χρῆστος Φλῶρος, μηχανολόγος—ήλεκτρολόγος,
Γραβιᾶς 16, τηλ. 613-449

Τεχνικὸν Γραφεῖον Δ. Τσάνου, Σωκράτους 59
τηλ. 520-719

Τεχνικὸν Γραφεῖον, Ἐπαμ. Παπαχρήστου, μηχανικοῦ, Χαλκοκονδύλη 36, τηλ. 533-821

Τεχνικὸν Γραφεῖον Θ. Μηλίγκου, Σωκράτους
59, τηλ. 570-719

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ἴωάννινα», Ν. Τσάκας, Βερανζέρου 10, τηλ.
523-204

«Γαλήνη», Μ. Μπούνας, Πειραιῶς 16, τηλ.
522-765

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικὰ διάφορα», Βεατρίκη Τσαλαμάνη, Ἀγ. Μάρκου 10, τηλ. 224-486.

Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν καὶ Εἰσαγωγαὶ (Ἐσωρουχα-Δαντέλλες-Πλεκτὰ κ.λπ.), Μίλτος Ζαφείρης Ο.Ε., Ἀθηναίδος 3, τηλ. 229-564

«Νεωτερισμοὶ» Ἀ)φοὶ Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη 348, τηλ. 234-070

Κορνίζες — Πίνακες, Χρῆστος Ράγκας, Βύσσης
21, τηλ. 314-264

Ραφεῖον: Φροντζές Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ.
236-328

Εἰσαγωγαὶ: Εῖδη Γυναικεῖα, Φλῶρος Νικόλ.,
Εύαγγελιστρίας 5, τηλ. 236-927

Λογιστικὰ: Νίκος Βρυζώνης, Ἐπιδαύρου 21,
τηλ. 534-605

Ἐλαιοχρωματιστὴς Ἀνδρέας Γκόντζος, Φωτιμάρα 49, τηλ. 917-8 2

Ραφεῖον Νίκος Καρρᾶς, Φειδίου 2, Τηλ. 627-193

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀθαν. Μενέκας, ώτορινολαρυγγολόγος
όδος Καραϊσκάκη

Ἀρισ. Παππᾶς, παθολόγος

Ἀλ. Πηγάδας, όδοντιατρος, όδος Γιαλί—Καφενέ
Κων Κίγκας, » » Σαμουήλ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κώστας Γέγιος: Ἐστιατόριον «Ἡ Κόνιτσα»,
όδος Καραϊσκάκη 9